VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 41 Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, huhtik. 8 p. — Saturday Apr. 8, 1967

Länsi-Berliinissäkin sodan vastustajia

Vietnam-sodan lopettamista vaativat Länsi-Berliinin asukkaat mielenosoituksella Yhdysvaltoja vastaan

Berliini. — Vietnamin sodan lopettamista vaatineet länsiberliiniläiset "tervehtivät" Yhdysvaltain varapresidentti Hubert H. Humphreyta torstaina mielenosoituksia järjestäen, sotavastaisia iskulauseita huutaen ja heittäen jauhopusseja hänen loistoautonsa kylkeen.

Kaikki tämä tapahtui sen jälkeen kun mr Humphrey oli vakuuttanut että Yhdysvallat tulee puolustamaan Länsi-Berliiniä.

Varapresidentti Humphrey kohtasi mielenosoittajia kulkiessaan hänen kunniakseen viranomaisten toimesta järjestetystä vastaanottotilaisuudesta toiseen. Mielenosoituksia kehittyi siitäkin huolimatta vaikka keskiviikkona pidätettiin 10 nuorta "vasemmistolaista".

Jauhoja heitettiin varapresidentti Humphreyn autoa kohti kun hän saapui seurueineen Charlottenburgin palatsiin Länsi-Berliinin pormestarin Heinrich Albertin järjestämään juhlatilaisuuteen. Varapresidentti ei jauhoittunut, mutta hän sai kuitenkin kuulla huuto- ja vihellyskonserttia sekä mielenosoittajien huutoja: "Amerikkalaiset poistukaa Vietnamista".

Moottoripyörä-poliisien ympäröimä varapresidentti Humphreyn loistoauto kiidätti ohi mielenosoittajien, jotka huutelivat: "Ho, Ho Chi Minh".

Sen jälkeen kun varapresidentti Humphrey meni Charlottenburgin palatsiin kehittyi kahakka, mihin osallistui yhtäältä ne jotka kantoivat yhdysvaltalaismielisiä julisteita ja toisaalta Vietnamin sodan lopettamista vaativat, joiden julisteissa näkyi "Murhaaja" sanoja.

Toinen mielenosoitus "tervehti" mr Humphreyta nykyaikaisen pilvenpiirtäjärakennuksen luona hänen saapuessaan Saksan-Yhdysvaltain kauppakamarin järjestämään tilaisuuteen.

Mr Humphrey meni rakennukseen selkkauksetta mutta noin 500 henkeä käsittäneestä mielenosoittajajoukosta väitetään heitetyn olut pullojen palasia, joista muutamia lensi lähelle mr Humphreyn "limosiinia".

Poliisit hajoittivat väkijoukon mikä kovasta sateesta huolimatta jatkoi äänekästä mielenosoitustaan.

Kaksiviikkoisella vierailumatkalla Euroopassa oleva varapresidentti Humphrey on kohdannut kaikkialla mielenosoittajia jotka tuomitsevat Yhdysvaltain hyökkäyssodan pientä Vietnamin kansaa vastaan.

Mr Humphrey sanoi Länsi-Berliinin "parlamentin" kokouksessa tuoneensa presidentti Johnsonilta sanoman, missä uudistetaan Yhdysvaltain sitoumukset Länsi-Berliinille.

Varapresidentti Humphrey matkusti perjantaina Pariisiin, missä järjestysviranomaisten toimesta oli etukäteen tehty laajakantoisia valmisteluja sotavastaisten mielenosoitusten kontrolloimiseksi.

Canada myy USA:lle 50 milj. arvosta kultaa tässä kuussa

Ottawa. — Canada on suostunut myymään $50 miljoonan (USAn rahassa) arvosta kultaa Yhdysvaltoihin tämän kuukauden aikana, tiedoitti raha-asiain ministeri Mitchell Sharp keskiviikkona.

Myynti seuraa neljää samanlaista, yhteisarvoltaan $200 miljoonaa, viime vuonna tehtyä kauppaa, ollen tämä ensimmäinen tänä vuonna

Canada tekee näitä kultamyyntejä avustaakseen Yhdysvaltoja vahvistamaan ehtyviä kultavarantojaan

Vastineeksi Canada saa Yhdysvalloilta korkoa kasvavia arvopapereita, jotka varaavat tulolähteen jota kulta — jonka säilytys maksaa rahaa — ei anna.

USAn dollareiksi myynnin perusteella vaihdettu kulta, ei muuta Canadan ulkomaisen valuutan varantoa, koska molemmat luokitellaan varannoksi.

Varantojen kokonaissumma oli maaliskuun lopulla $2,203,400,000, lisäys $9.2 miljoonaa kuukausi aikaisemmin olleesta $2,194,200,000 summasta.

LIUN KUKISTAMINEN MAON TAVOITTEENA

Peking. — Useat sadattuhannet, ehkä miljoona mielenosoittajaa marssi maanantaina Pekingin kaduilla jatkaen kampanjaa Kiinan valtionpäämiestä Liu Shao-tshitä vastaan jo kolmantena päivänä peräkkäin.

Marssijat kantoivat punaisia lippuja ja puoluejohtaja Mao Tse-tungin kuvia ja huusivat: "Alas Liu Shao-tshi, alas Teng Hsiao-ping, alas Tao Tshu. Teng on kommunistipuolueen pääsihteeeri ja Tao entinen propagandapäällikkö ja varapääministeri. Molemmat on viime aikoina mainittu Liun ohella "porvarillisen taantumuksellisen linjan johtajina".

Kiinan lehdet paljastivat maanantaina, että Pekingin lisäksi myös muualla Kiinassa järjestettiin sunnuntaina mielenosoituksia, joissa vaadittiin Liun kukistamista.

Uutistoimisto Uusi Kiina ja kommunistipuolueen äänenkannattaja Kansan Päivälehti eivät koskaan aiemmin koko kulttuurivallankumouksen kuluessa ole selostaneet maan korkeimpia johtajia vastaan järjestettyjä mielenosoituksia.

Mutta vaikka Pekingin kadut kaikuivat sunnuntaina ja maanantaina huudoista: "Alas Liu Shao-tshi", virallisissa ilmoituksissa ei kertaakaan mainittu presidentin nimeä. Uutistoimisto Uuden Kiinan mukaan kaupungissa huudettiin: "Alas kapitalistiselle tielle astunut korkea puoluejohtaja."

Erään yliopiston punakaartilaisten sanomalehden mukaan Pekingin urheilustadionilla pidetään tiistaina valtava joukkokokous, jossa arvostellaan Liu Shao-tshin kirjaa "Kuinka tulen hyväksi kommunistiksi".

Samanaikaisesti pääkaupungin seinäjulisteissa hyökättiin maanantaina ulkoministeri Tshen Jitä vastaan ja sanottiin, että "musta demoni" on poistettava ulkoministeriöstä. Julisteiden mukaan Tshen Jin on alistuttava itsekritiikkiin, koska ulkoministeriön virkailijat eivät noudata Maon vallankumouksellista linjaa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson nimitti torstaina senaatin uusiksi jäseniksi neljä henkilöä, jotka ovat suorittaneet huomattavia palveluja liberaalipuolueelle. He ovat: 49-vuotias Maurice Lamontagne, joka oli aikaisemmin liittohallituksessa Salaneuvoston presidenttinä ja valtiosihteerinä; 43-vuotias Andrew Thompson, joka oli syyskuusta 1964 marraskuuhun 1966 Ontarion liberaalipuolueen johtajana; mrs. Mary Kinnear, joka oli Liberaalien naisliiton presidenttinä vv. 1961—64 ja 60-vuotias Keith Lair, windsorilainen lakija liikemies, joka on johtanut ulkoministeri Paul Martinin vaalikampanjoita noin 30 vuotta.

Washington. — Yhdysvaltain televisio- ja radiotaiteilijain yhdistykseen kuuluvien kuuluttajien ja uutiskommentaattorien lakko laajeni torstaina kun "kulissien takana" toimivat spesialistit kuten kameramiehet ja ääni-insinöörit ryhtyivät myös lakkoon. Lakon alaisena on Yhdysvaltain kolme suurta televisio- ja radioverkostoa.

Lontoo. — Kuningattaren ensimmäisen serkun, Harewoodin herttuan aviopuoliso sai torstaina avioeron miehestään, jonka sanotaan tehneen aviorikoksen erään australialaisen mannekiinin kanssa, joka on synnyttänyt herttualle lapsen. Tämä oli kuningasperheen ensimmäinen avioerotapaus nykyaikana.

Brandt Pohjoismaihin

Bonn. — Länsi-Saksan ulkoministeri Willy Brandt vierailee kesäkuussa neljässä pohjoismaassa, ilmoitettiin Bonnista.

Brandtin matka suuntautuu Islantiin, Norjaan, Tanskaan ja Ruotsiin. Sen tarkkaa ajankohtaa ei ole vielä päätetty. Vierailunsa aikana Brandt pyrkii lujittamaan Länsi-Saksan suhteita Pohjoismaihin. Hänen neuvotteluohjelmaansa ei ole lyöty lukkoon.

Ontarioon laki ilman saastutusta vastaan

Tarkoitus on saada ilman saastuttamisasia maakuntahallituksen kontrolliin 5 vuodessa

Toronto. — Maakunnan terveysministeri Matthew Dymond esitti keskiviikkona Ontarion lainlaatijakunnan istunnolle ehdotuksen laiksi, minkä perusteella **maakuntahallituksen pitäisi saada ilman saastutuksen kontrolliinsa 5 vuoden aikana.**

Tämän lain (Air Pollution Control Act) perusteella voidaan langettaa $10,000 sakko yhtiöille ja $2,000 sakko yksityisille henkilöille, jotka rikkovat lain säädöksiä, joiden avulla pyritään kaupunkien ja kauppalain ilman puhdistamiseen Ontariossa.

Tri Dymond sanoi, että Suur-Toronto on yksi niistä kunnista, jotka tulevat ensimmäiseksi tämän uuden lain kontrollin alaisuuteen.

Tähän mennessä ovat kunnallishallinnot voineet hyväksyä sivulakeja ilman saastutuksen estämistarkoituksessa, rajoittuen se pääasiassa savukontrolliin.

Nyt esitetyn maakunnallisen lain alaiseksi tulevat teollisuuslaitosten lisäksi sellaiset tekijät kuin esimerkiksi moottoriajoneuvojen pakoputkista tulevan savun ja kaasun kontrolli.

Tarkoitus on, että tämä ilman puhdistamiseen pyrkivä laki astuu voimaan asteettain eri puolilla maakuntaa.

Ensimmäiseksi sen alaiseksi tulee Suur-Toronton lisäksi Peel Country, Hamilton ja London. Näillä alueilla ryhdytään ilman saastutuskontrollin toteuttamiseen tammikuun 1 pnä 1968.

Toisessa vaiheessa eli vuotta myöhemmin, kontrollin alaiseksi tulevat sellaiset kaupungit kuin Oshawa, Ottawa, Windsor ja St. Catharines.

Kolmantena vuonna Kitchener, Waterloo, Galt, Guelph ja Halton County.

Neljäntenä vuonna on aikomus saada ilmaan saastutusvastainen kontrolli voimaan kautta Ontarion. Tässä vaiheessa maakunnan terveysministeriö ryhtyy toteuttamaan ohjelmaa minkä tarkoituksena on kontrolloida teollisuuslaitosten ilmansaastutusta huolimatta lainkaan siitä missä osassa maakuntaa nämä laitokset ovat.

Tämän lain mukaan maakuntahallitus voi vaatia autoja valmistavilta yhtiöiltä, että niiden on laitettava ilman saastutusta ehkäisevät laitteet Ontariossa myytäviin autoihin. Tämän määritelmän toteuttamisaika, selitti tri Dymond, riippuu kuitenkin siitä, koska autoteollisuus voi valmistaa tyydyttävät ja tehokkaat laitteet pakoputkista tulevan savun ja kaasun kontrolloimiseksi.

Voitto kommunisteille

Washington. — Yhdysvaltain hallitus on luopunut kampanjastaan saada maan kommunistipuolue leimatuksi Neuvostoliiton agentiksi.

Oikeusministeriön edustaja sanoi ettei hallitus aio valittaa aiemmasta oikeuspäätöksestä, joka kumosi vuonna 1965 tehdyn päätöksen, että puolueen toiminta vahingoittaa maan sisäistä turvallisuutta

Hallituksen oli maanantaihin mennessä ilmoitettava, aikooko se valittaa päätöksestä.

JENKIT "KOKEILEVAT" KUUMALLA ILMALLAKIN

Vietkong-partisaanit vapauttivat yllätyshyökkäyksen avulla 200—300 poliittista vankia

Saigon. — Vietkongin noin 1,500 miestä käsittävän joukon sanotaan tehneen onnistuneita yllätyshyökkäyksiä Etelä-Vietnamin pohjoisimman maakunnan pääkaupunkia, Quangtria vastaan.

Taistelualueelta tulleissa raporteissa tiedoitettiin, että Vietkong on vapauttanut 200—300 Vietkongsisseiksi sanottua poliittista vankia, tuhonnut 90—100 Etelä-Vietnamin sotilasta sekä ainakin 8 jenkkisotilasta. Noin 13 jenkkisotilasta sanotaan haavoittuneen. Ensimmäiset tiedot osoittivat että Vietkong-partisaanit oli saaneet voittonsa suhteellisen pienellä mieshukalla.

Washington. — Kenraali Creighton Abrams Jr., jonka väitetään johtaneen tankkeja hyökkäykseen kirkuen "hyökätkää, hyökätkää, hyökätkää," on lähetetty Etelä-Vietnamissa olevien USA:n joukkojen varakomentajaksi.

Nykyään 52 vuoden ikäinen, tukevarakenteinen, harmaatukkainen kenraali Abrams on sotaveteraani, jonka hyökkäyshaluisuus toisessa maailman sodassa tuli huomatuksi.

Saigon. — Yhdysvaltalaiset sotilaat käyttävät 10 maillin päässä Saigonista pohjoiseen olevalla alueella voimakkaita laitteita, jotka puhaltavat 1,000 asteen kuumuista ilmaa, millä "paistetaan" vietkong-partisaaneja.

Tätä kuumaa ilmaa puhalletaan "Mighty Mite" puhalluslaitteilla, mitä "normaalisesti" käytetään kyynelkaasun puhaltamiseksi vietnamilaisten itsepuolustuksekseen kaivamiin maanalaisiin tunneleihin.

Yhdysvaltalaiset "tunnelirotat" voivat tutkia pian operation jälkeen tunnelit sillä ilma kylmenee suhteellisen nopeasti. Kyynelkaasun käytön jälkeen tunneleissa on myrkyllinen ilma päiväkausia.

OMSIP korvaa kuitenkin kohoavat lääkärinmaksut

Toronto. — Ontarion sairashuoltovakuutuksen (OMSIPn) maksut korotetaan taannehtivasti 90 prosenttiin niistä korotetuista lääkärilaskuista, jotka astuivat voimaan huhtikuun 1 pnä.

OMSIP on maksanut 90 prosenttia niistä laskuista, mitä lääkärissä käynti on vanhojen taksojen perusteella aiheuttanut.

Maakunnan terveysministeri tri Matthew Dymond tiedoitti alahuoneen istunnolle keskiviikkona, että hänen ministeriönsä esittää pian lainlaatijakunnan hyväksyttäväksi muutosehdotuksen, mikä antaa OMSIPille valtuudet tällaisen korotuksen toteuttamiseksi. Samalla tri Dymond sanoi, että OMSIPille suoritettavia maksuja ei koroteta tänä vuonna. Mutta hän sanoi, ettei näiden maksujen korotukset ole pois työjärjestyksestä ensi vuonna. "Tämän pitemmälle en halua asiassa mennä", hän sanoi.

Hallituksen täytyy lisätä OMSIPille myöntämäänsä avustusta kymmenellä miljoonalla dollarilla, jotta OMSIP voi lääkärinmaksujen kohoamisesta johtuvat lisämenonsa suorittaa, selitti tri Dymond. Ontarion lainlaatijakunnan terveysasiain komitea esitti maaliskuussa Ontarion lääkärienyhdistykselle pyynnön, että se lykkäisi tuonnemmaksi maksujensa 8.6-prosenttisen korottamisen.

"Nyt näyttää siltä, että se (lääkärien) yhdistys ei muuta kantaansa", sanoi tri Dymond. Maaliskuussa hän sanoi lainlaatijakunnan terveysasiain komitealle, että OMAn (lääkärienyhdistyksen) kanssa ei ole yrityksistä huolimatta saatu sopimusta siitä, että lääkärinmaksuja ei koroteta ainakaan ennen kuin OMSIPin perustamisesta tulee kuluneeksi 2 vuotta.

VIETNAMIN RAUHASTA EI TOIVOA — U THANT

Geneve. — YKn pääsihteeri U Thant sanoi täällä keskiviikkona, että toiveet Vietnamin rauhasta 'ovat nyt yhtä kaukana kuin vuosi sitten".

Samalla hän esitti uuden varoituksen, että "johtuen sodankäynnin edelleen tehostamisesta, nyt on entistä enemmän mahdollisuuksia sodan laajenemiselle, jopa nykyisten rajojen yli."

Pääsihteeri U Thant, joka saapui täällä pidettävään konferenssiin ennen kuin hän lähtee Aasian matkalle, ei antanut minkäänlaisia vihjeitä siitä mihin uusiin siirtoihin hän mahdollisesti turvautuu ponnistellessaan Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Hän vain sanoi lounastilaisuudessa, missä oli sanomalehtien kirjeenvaihtajia läsnä, että hän on henkilökohtaisesta aloitteesta esittänyt ehdotuksia osapuolille, jotka ovat ensisijassa asiasta kiintyneitä "tämän traagisen ongelman rauhallista ratkaisua varten . . . saamatta tähän mennessä menestystä."

Kun häneltä kysyttiin, että vaikeuttiko hänen viimeisintä yritystään se kun "Washington antoi hyväksymisensä sille", U Thant sanoi, että siihen kysymykseen voivat vastata tarkkailijat.

U Thant selitti, että koska Pohjois-Vietnam ei hyväksy YKlle mitään roolia sodan lopettamiseksi, niin "kukaan ei voi toimia YKn pääsihteerin ominaisuudessa."

U Thant saapui tänne vuotuiseen konferenssiin mihin osallistuvat YKn kuuluvien erikoisjärjestöjen päämiehet. Hän matkustaa lauantaina vierailulle Ceyloniin, Intiaan, Nepaliin ja Afganistaniin missä hän lausuntojesa mukaan keskustelee myös Vietnamin ongelmasta.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

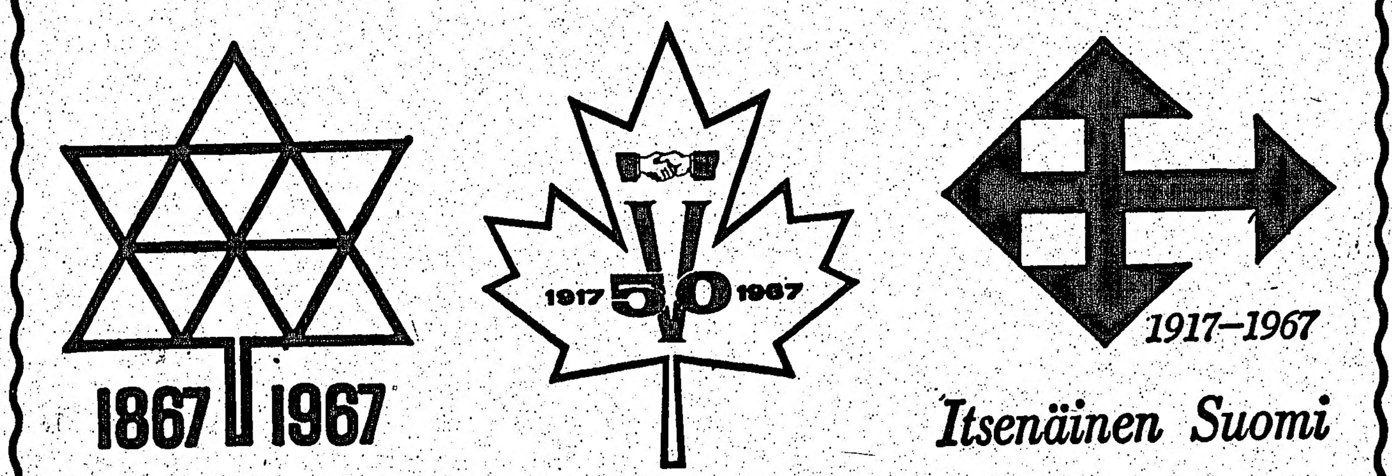

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Pyydettiinkö Wagneria lopettamaan pieksentä?

Montreal. — Quebecin tuhopoltto- ja petosjutun yhteydessä murhasta tuomittu eräs vanki todisti keskiviikkoissa oikeuskuulustelussa, että hän oli pyytänyt oikeusministeri Claude Wagneria lopettamaan poliisipieksennän, minkä kohteeksi hän sanoo joutuneensa Vanki sanoi poliisien miltei tappaneen hänet, mutta piekseminen jatkui kuitenkin.

Tämä 34-vuotias vanki, Jean-Jacques Gagnon on hänen nimensä, sanoi poliisiraakuuksia tutkivassa oikeuskuulustelussa, että kruunun syyttäjä Roch Yefrancois, hänen läheinen tuttavansa, oli myöhemmin sanonut mr Wagnerin antaneen määräyksen tunnustuksen hankkimiseksi sen hinnasta välittämättä. Mr. Wagner oli oikeusministerinä Quebecin liberaalisessa hallituksessa, mikä hävisi viime kesäkuussa suoritetuissa vaaleissa.

Gagnon todisti, että pahoinpitelynsä yhteydessä, mikä tapahtui kahteen otteeseen noin 20 tunnin aikana, hänet lyötiin pää edellä tyhjään jätekannuun, ja että hänet mukiloitiin toistamiseen tajuttomaksi.

Gagnon sanoi pahoinpitelyn lopun edellä sanotun, että hänen vaimonsa ja 5-vuotias tyttönen on tuotu samaan rakennukseen, Quebecin maakuntapoliisien päämajaan Montrealissa, ja että he joutuvat kidutettavaksi, jos hän kieltäytyy yhteistoiminnasta poliisien kanssa.

Kysyttäessä kuuleeko hän heidän (vaimonsa ja lapsensa) kirkumista Gagnon sanoi sen mielikuvassa kuulevansa ja että tässä vaiheessa hän lupasi sanoa poliiseille mitä tahansa he haluavat.

Gagnon tuomittiin lokakuussa elinkautiseen vankeuteen miestaposta sen vuoksi kun Alberic Bilodeau ammuttiin kuoliaksi revolverilla syyskuun 18 pnä 1965. Bilodeau, 52-vuotias maalariurakoitsija murhattiin muutaman päivän kuluttua sen jälkeen kun hän oli esittänyt todistajalausuntonsa eräälle kuninkaalliselle komissiolle. Hänen murhansa oli yksi seitsemästä ratkaisematta jääneestä murhatapauksesta.

Gagnon sanoi keskiviikkona, että kruunun (syyttäjän) pyynnöstä ja uuden pahoinpitelyuhkauksen alaisena ollen hän antoi väärän todistuksen, minkä perusteella tuomittiin ensin liikemies Moise Darabaner Quebec Citystä.

Torontolaisille tulee roimasti lisää veroja

Toronto. — Suur-Toronton keskinkertainen veronmaksaja, jonka asuintalo on verotustarkoituksessa arvioitu $5,000 arvoiseksi, joutuu tänä vuonna maksamaan $50.00 enemmän kunnallisveroa kuin viime vuonna, johtuen se pääasiassa koulukustannusten noususta, tai oikeammin siitä kun maakuntahallitus kieltäytyy huojentamasta kuntien taakkaa opetusalalla.

Suur-Toronton valtuuston myrskyisessä kokouksessa hyväksyttiin tiistai-iltana ennätyssuuri menoarvio ($181 miljoonaa) mikä korottaa yleisveroa kahdella millillä.

Koululautakunta hyväksyi samana iltana $264 milj. menoarvion, mikä tarkoittaa koulumenojen lisääntymistä $32 miljoonalla. Se aiheuttaa koulumenoihin kohdalta 8 millin verokorotuksen.

Mutta kun Suur-Torontoon kuuluvat kunnat laativat lisäksi vielä omat erikoisbudjettinsa, niin tämän perusteella verot voivat nousta jopa 14 milliä.

"Kidnappaajalle" suuret lunnaat

Beverly Hills, Kalif. — Eräs täkäläinen finanssimies selosti torstaina kuinka hänen 11-vuotias poikansa "kidnapattiin" ja palautettiin kotiin vahingoitumattomana sen jälkeen kun maksettiin suuret lunnaat.

Gibraltar Savings and Loan Associationin presidentti, 35-vuotias Herbert J. Young sanoi, että hänen pojastaan vaadittiin $250,000 lunnaat, mutta hän ei ilmoittanut maksetun summan suuruutta.

Poika "kidnapattiin" kotoaan vuoteesta, missä hän oli ollut nukkumassa. Hänet huomattiin kadonneeksi maanantaiaamuna.

PAPERIRAHASTOON ON KERTYNYT $1,706.50

Viikon kuluessa saapui Vapauden ja Liekin paperirahastoon jälleen 26 lahjoitusta ja niiden katteeksi kaunis rahasumma $173.50. Suurkiitos sanavapauden ystävät!

Tämänpäiväistä yhteissummaa kaunistaa osaltaan CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean bingotulolahjoitus $91.00. Kiitos ystävät.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden voidaan nyt todeta, että lehtiemme tilaaman yli kaksituhatta dollaria maksavan paperilastin maksamiseksi on tähän mennessä saatu jo komea yhteissumma $1,706.50. Enemmän vain sellaista niin hyvä tulee.

Lahjoituksia paperirahastoon saapui nyt seuraavilta:

CSJ:n Sudburyn osaston sairaskomitea lahjoitti bingotilaisuuden tulot	$ 91.00
Hilda Hill, Richmond, B. C.	2.00
Aino ja Väinö Mackie, North Surrey, B. C.	2.00
N. Kallio, Scarborough, Ont.	2.00
Anni Kärkkäinen (Heinonen), Geraldton, Ont.	2.00
Väinö Wirkki, Sointula, B. C.	2.00
Lyyli Tuuttila, Toronto, Ont.	3.00
George Ojanen, Toronto, Ont.	2.00
Emppu Ristonen, Toronto, Ont.	5.00
Helena Mäkinen, Toronto, Ont.	2.00
Annie Tapio, North Surrey, B. C.	2.00
Jack Vuohelainen, Kapuskasing, Ont.	1.00
Vapauden lukija, R. R. 3, Sudbury, Ont.	2.00
John Mäkikangas, South Porcupine, Ont.	2.00
Aarne Sikala, Kirkland Lake, Ont.	2.00
Kirkland Laken Naisten Kerho lahjoittaa lehtibingon tulot	25.00
Annie ja William Jakku, Kirkland Lake, Ont.	2.00
Betty Pulkka, Mattawa, Ont.	1.00
Mary ja Tom Korhonen, Toronto, Ont.	2.00
Eva ja Kalle Kämäräinen, Toronto, Ont.	2.00
Senja Jarvis, Toronto, Ont.	1.00
H. Kauppinen, Montreal, Que.	5.00
Fanny ja K. Hietala, Montreal, Que.	3.00
Kerttu ja K. Karttunen, Montreal, Que.	3.00
Edward Tervo, Niagara Falls, Ont.	1.50
Elli ja Arvo Wuori, St. Catharines, Ont.	3.00
Lempi Wiitala, Sointula, B. C.	3.00
	173.50
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	1,488.30
	1,661.80
Liekin lahjoitukset	44.70
Yhteensä	$ 1,706.50

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Teerenpeliä"

Suomen nykyisen presidentin uudelleen valinta ja siihen liittyvät seikat ovat saaneet poikkeuksellisen suurta huomiota osakseen myös Canadan ja Yhdysvaltain suomenkielisissä lehdissä ja kuten odottaa sopii, Suomen äärioikeiston kelloja on kilistelty melko kiihkeästi niiden toimesta, jotka jonkun kikan tai tempun avulla haluavat ilmaista mielipiteensä Urho Kekkosen uudelleen valintaa vastaan.

Suomesta viikon kuluessa saapuneet viestit viittaavat siihen, että presidentin toimikauden jatkaminen eduskunnassa, mistä on hallituspuolueiden kansanedustajain allekirjoittama eduskunta-aloite, saa poliittisissa piireissä yhä lisääntyvää kannatusta. Toisena vaihtona on nyt normaalin valitsijamiesvaalin toimittaminen.

Urho Kekkosen ehdokkuuden takana ovat tällä kertaa sosialidemokraatit, kansanpuolue, TPSL ja liberaalinen kansanpuolue. SKDL:n osalta tekee lopullisen päätöksen toukokuussa pidettävä liittokokous, mutta tammikuussa koolla ollut SKDL:n liittoneuvosto jo valtuutti kansanedustajat yhtymään Kekkosen toimikauden jatkamiseksi.

Parin tai kolmen viikon aikana on keskustelussa ollut myös presidentin vaalitavan muuttuminen suoraksi kansanvaaliksi, jota kannattavat innokkaimmin kokoomus ja muut presidentti Kekkosen vastustajat. Tämä kokoomuksen vaihtoehto näyttää nyt kuitenkin olevan pois kuvasta.

Ilmeistä on, että hallituspuolueet suhtautuvat ainakin vielä jossakin määrin eri tavalla vaalitavan muuttamiseen. SKDL ja TPSL ovat ilmaisseet käsityskannan, että vaalitavan muutos on perusteellisesti selvitettävä, ennen kuin näin suureen ratkaisuun mennään. Keskustapuolue on asettanut kansanvaalin hyväksymisen ehdoksi sen, että muutos on pysyvä ja samalla painottanut, että asia on tutkittava perusteellisesti.

Paljastaen sitä propagandaa, mitä oikeiston toimesta on presidentin vaalitavan tiimoilta viimeaikoina käyty, SKDL:n äänenkannattaja, Kansan Uutiset kirjoitti muutama päivä sitten johtavassa toimituskirjoituksessaan tästä asiasta näin:

Kokoomuksen propaganda niin kutsutun kansanvaalin puolesta presidentinvaaleissa on joltistakin teerenpeliä, jossa ihmisten kansanvaltaisiin tunteisiin vedoten ja erikoistilannetta hyväksikäyttäen yritetään noin vain saada melkoisen suuri muutos perustuslakeihimme. Ajatus että kansa välittömästi sanoo sanansa presidentin valitsemisesta saattaa äkkipäätä vaikuttaa todella korjaukselta kansanvaltaisempaan suuntaan, mutta eikōhän ihmettelyä herätä jo se, että ehdotus on voimakkaimmin tuotu esille kokoomuksen puolelta ja asian kiivaimmat ajajat ovat juuri oikeistolaisimpia poliitikkoja. Näistäkö nyt sitten olisi kehittynyt kansanvallan laajentamisen esitaistelijoita ja varauksellisesti suhtautuvista vasemmistolaisista kansan valtaoikeuksien leventämisen jarruttajia? Eihän niin voi olla.

Oikeiston ideana on aina ollut, että eduskuntavallan vastapainoksi on saatava toinen valtatekijä, jolla on mahdollisuus jarruttaa eduskunnan työtä, ja etenkin silloin, jos eduskunta muuttuu vasemmistoenemmistöiseksi. Kokoomuksella on vanha kokemus, että porvarilliset äänestäjäjoukot ovat aktiivisempia presidentin valinnassa kuin työväestö ja se uskoo, että porvarillisen ehdokkaan mahdollisuudet läpimenoon tulevat edelleenkin olemaan suuremmat kuin vasemmistoehdokkaan. Välitön kansanvaali vahvistaisi presidentin asemaa toisena valtatekijänä eduskunnan rinnalla siitäkin, mihin 1919 hallitusmuotoa hyväksyttäessä päädyttiin säädettäessä valitsijamiesvaalimenettely.

Vasemmisto on aina ollut sitä mieltä, että kehitettäessä valtiosääntöämme kansanvaltaiseen suuntaan on nimenomaan eduskunnan asemaa ja valtaa vahvistettava. Asiat ovat vain niin, että nuoremmat ikäpolvet ovat unohtaneet tai eivät tiedä taistelua, joka käytiin aikanaan kuningasta ja "lujaa hallitusvaltaa" havittelevan oikeiston ja eduskuntavaltaa puolustavan vasemmiston välillä, ja nyt vaikuttaa siltä, kun on seurannut sosialidemokraattien haparointia, että vasemmiston piirissä sosialidemokraatitkin kovin huonosti muistavat vanhan sosialidemokratian periaatteet. Mutta kokoomuksen laskelmat tähtäävät myös siihen, että välitön kansanvaali tässä tilanteessa tarjoaisi sille paljon suuremmat mahdollisuudet taktikoida ja harjoittaa demagogiaa kuin jos esimerkiksi eduskunta suorittaisi vaalin. Etenkin laskee oikeisto siihen, että se voisi saada hallituspuolueiden kannattajissakin epäsopua ja hajaannusta aikaan.

Vaikka kansandemokraatit nyt ovat olleet joko poikkeuslakimenettelyn tai eduskunnan suorittaman vaalin kannalla, eivät he toisaalta kuitenkaan ole lähteneet tyrmäämään ilman muuta välittömän kansanvaalinkaan mahdollisuutta. Varsin outoa olisi kuitenkin, jos nyt äkkiä noin vain tehtäisiin näin merkittävä päätös ja säädettäisiin pysyvä muutos presidentin vaalitavasta. Presidentin valinnan suhteen vallitsee lisäksi erikoistilanne sikäli, että hallituspuolueet ovat päätyneet istuvan presidentin uudelleen valitsemisesta niin laajaan yksimielisyyteen, ettei se ole tavanomaista. Tässä tilanteessa — kuten joskus aikaisemminkin — olisi poikkeusmenettely täysin paikallaan, mutta tietysti mahdollisuuksia voi löytyä muitakin. Sen sijaan perustuslain pysyvä muuttaminen puoleen tai toiseen vaatii jo sentään hieman enemmän aikaa, pohdintaa ja tutkimista. Kun jonkin alkoholilain kimpussakin sentään painiskellaan vuosikausia ei ole paikallaan, että eräiden puolueiden taktisten laskelmien — keskustapuolueellakin muuten on tässä omat lelunsa pelissä — annettaisiin hämätä mieliä ja päädyttäisiin hengästymisvauhdilla näin suurisuuntaiseen perustuslailliseen muutokseen.

Dmitri Gudkov:

VIELÄKIN VALHEITA TUHOPOLTOSTA

Länsi-Saksan tv:ssä esitetty filmi "Valtiopäivätalon tuhopolttajien oikeusjuttu" merkitsee avointa yritystä puhdistaa hitleriläisjohtajien maine. Valhe ei kuitenkaan siedä totuuden tapaamista.

Totuus paljastaa vääristelijät. — Asiakirjat ja elävät todistajat. Yksi heistä on Berd Giesewius, joka 30-luvulla toimi Gestapon korkeassa virassa.

Nurnbergin oikeuspalatsissa 24. huhtikuuta 1946. Sotatuomioistuin on kokoontunut sääntömääräiseen istuntoon. Todistajan aitiossa seisoo Hans Berd Giesewius ja vannoo valan.

Ensimmäisenä häntä kuulustelee amerikkalainen syyttäjä Robert Jackson. Hän kysyy, mitä todistaja tietää valtiopäivätalon sytyttämisestä. Giesewius kertoo:

"Hitler mainitsi yleensä haluavansa jonkin suuren propagandatoimenpiteen suorittamista. Göbbels oli suunnitellakseen joitakin ehdotuksia. Göbbels keksi ensimmäisenä ajatuksen valtiopäivätalon tuhopoltosta. Hän keskusteli asiasta Berliinin SA-prikaatinpäällikön Karl Ernstin kanssa ja kertoi tälle yksityiskohtaisesti, miten valtiopäivätalon tuhopolto tulee suorittaa. Valittiin tinktuuraliuos, jonka tuntee jokainen pyroteknikko. Kun tätä liuosta kaadettaisiin, se syttyisi jonkin ajan — muutaman tunnin tai minuutin — kuluttua. Kymmenen luotettavaa SA:n jäsentä valittiin suorittamaan tuhopolto. Tämän jälkeen Göringille ilmoitettiin tämän suunnitelman yksityiskohdat, niin että hän sinä iltana ei "sattumalta" pitänytkään suurta vaalipuhettaan, vaan istui iltamyöhäiseen pöytänsä ääressä sisäasiainministeriössä. Göring lupasi antaa määrättynä hetkenä polisille ohjeet kulkea "tarvittavia" jälkiä pitkin. Alun alkaen tämä rikos pantaisiin kommunistien syyksi. Tässä mielessä oli myös annettu ohjeet niille kymmenelle SA-jäsenelle, joiden tuli suorittaa tämä rikos.

— Yksi tähän kymmenen SA-miehen ryhmään kuulunut jäsen, jonka piti kaadella liuosta, oli vanha rikollinen Gehl. Puolen vuoden kuluttua hänet erotettiin SA:n riveistä, ja kun hän ei saanut tuhopoltosta hänelle luvattua palkkiota, hän päätti paljastaa tapauksen valtio-oikeudelle, joka istui silloin Leipzigissä. Hän keskusteli asiasta erään tutkintotuomarin kanssa. Tapauksesta laadittiin pöytäkirja, mutta saatuaan tietää asiasta Gestapo sieppasi Gehlin valtio-oikeudelle osoittamaan kirjeen ja tuhosi sen. Gehl murhattiin Göringin tieten Gestapon päällikön Diehlsin käskystä. Kun hänen ruumiinsa löytyi pääsimme totuuden jäljille", kertoi Giesewius.

Jackson: "Mitä tapahtui niille kymmenelle SA:n jäsenelle, jotka suorittivat valtiopäivätalon tuhopolton? Onko heistä joku elossa vielä?"

Giesewius: "Sikäli kun tiedämme yksikään heistä ei ole jäänyt eloon. Useimmat heistä murhattiin."

Tämä on totuus valtiopäivätalon tuhopoltosta.

Vähän tätä ennen sama syyttäjä Jackson oli kuulustellut Göringiä ja kysynyt tältä:

— Muistatteko lounaan Hitlerin syntymäpäivänä vuonna 1942? Se järjestettiin Fuhrerin päämajassa Itä-Preussissa upseerikerholla. Oliko kyseessä upseereiden lounas?

Göring: — En.

Jackson: — Ettekö muista sitä? Pyydän, että teille esitetään kenraali Franz Halderin (Hitlerin Saksan maavoimien esikunnan päällikkö — D. G.) kirjallinen todistus. Kiinnittäkää huomionne hänen lausuntoonsa, joka auttaa teitä verestämään muistianne. Luen: "Yhteisellä lounaalla Hitlerin syntymäpäivänä vuonna 1942 kaikki puhuivat valtiopäivätalosta ja sen taiteellisesta arvosta. Kuulin omin korvin kuinka Göring sekaantui keskusteluun ja huusi: 'Ainoa ihminen, joka todella tuntee valtiopäivätalon, olen minä, koska poltin sen.' Tämän sanottuaan hän taputti reittänsä!"

Niinpä Nurnbergin kansainvälinen sotatuomioistuin mainitsi tuomiossaan: 28. helmikuuta 1933 sytytettiin Berliinin valtiopäivätalo. Hitler ja hänen hallituksensa käyttivät tätä tuhopolttoa hyväkseen julkaistakseen asetuksen, joka kumosi perustuslain takaamat vapaudet.

Nämä ovat tosiasioita, nämä ovat todisteita, tämä on totuus!

Uusnatsien yritykset mustata pelottoman vallankumouksellisen, Bulgarian kansan uskollisen edustajan Georgi Dimitrovin kunniaa herättävät suuttumusta ja vihaa, sillä jopa fasistisen tuomioistuimen oli pakko julistaa Dimitrov ja hänen toverinsa syyttömiksi huolimatta Göringin sitkeistä yrityksistä.

Ei ole tarpeellista selittää, mikä on länsisaksalaisen tv-vääristelyn tarkoitus. Se on jo paljastanut itsensä kiireestä kantapäähän julkeilla tavoillaan ja häpeämättömillä valheillaan, jotka se on lainannut tyyliä myöten Göbbelsin propagandasta. Tässä on uusnatsien uusin tempaus eikä suinkaan sattumanvarainen. Tämä on Saksan liittotasavallan revanshipolitiikkaa harjoittavien ja uusnatsismia maassaan kannustavan valtionjohdon tämänpäivän linja. Se ei voi johtaa mihinkään hyvään, sen osoittavat historian opetukset, joita koskaan ei pitäisi unohtaa.

Siirtomaasorron alaisena on vielä 51 aluetta

Pääsihteeri U Thant piti avausesitelmän siirtomaakomitean tämän vuoden ensimmäisessä istunnossa 9. päivänä helmikuuta. Hän viittasi mm. edellisen vuosiraporttinsa johdantoon, jossa hän oli todennut YK:n epäilemättä tehneen aljon rohkaistakseen ja joissakin tapauksissa avustaakseen siirtomaavallan alaisia kansoja vapautumisessa, mutta että samalla on epäonnistuttu useiden vakavien siirtomaaongelmien ratkaisemisessa. Syynä tähän voidaan ennen kaikkea pitää sitä, että joiltakin hallintoviranomaisilta puuttuu myötämielisyyttä ongelman selvittämiseen ja että jotkin valtiot ovat haluttomia soveltamaan asiaa koskevia YK:n päätöslauselmia.

U Thant mainitsi myös Adeniin lähetettävän erikoiskomission valmistelujen olevan käynnissä.

Suomi on tänä vuonna siirtomaakomission jäsen Tanskalle aikaisemmin kuuluneella paikalla. Komitean puheenjohtajaksi valittiin John Malecela Tansaniasta, joka sanoi olevansa pettynyt siitä, että "muu maailma istuu toimettomana" valkoisen vähemmistön anastaessa vallan Rhodesiassa. Portugali lisää afrikkalaiseen väestöön kohdistamiaan julmuuksia ja Etelä-Afrikassa valkoiset jatkavat järkähtämättä väestön sortoa, sanoi Malecela.

Tällä hetkellä komitean luetteloissa on vielä 51 aluetta, jotka kuuluvat siirtomaajärjestelmän lakkauttamisjulistuksen piiriin. Vuonna 1963 näitä alueita oli 64, joiden lisäksi luetteloon lisättiin hieman myöhemmin Ranskan Somalimaa ja Oman.

Vuonna 1966 itsenäistyi 4 aluetta: Botswana, Barbados, Guayana (Brit.) ja Lesotho (Basutomaa).

Muut luettelosta poistetut alueet: Kookossaaret, liittyi itsehallintoalueena Uuteen Seelantiin 1965, Gambia its. 1965, Kenia its. 1963, Malta its. 1964, Pohjois-Rhodesia its. Zambia-nimisenä 1964, Njassamaa its. Malawi-nimisenä 1964, Pohjois-Borneo ja Sarawak, liittyivät Malesian liittovaltioon 1963, Sansibar its. 1963 ja liittyi 1964 Tanganikaan muodostaen Tansanian yhdistyneen tasavallan ja Singapore its. 1965.

Englantilainen kustantaja, kirjailija ja liberaalisen sosialismin esitaistelija Victor Gollancz on kuollut Lontoon kodissaan 73 vuoden iässä. Gollancz käytti perustamaansa kustannusyhtiötä sosialismin edistämiseksi. Hänen sosialisminsa oli erittäin inhimillistä ja vapaamielistä.

Kirjeitä

VANHUUDENELÄKELÄISTEN KOULU- JA TIEVEROISTA

Kuten Vapaus lehdessä joku aika sitten kerrottiin kuinka Sudburyn piirin kunnallisyhdistys on antanut kannatuksensa Espanolan kauppalanvaltuuston ehdotukselle, jossa suositeltiin, että sellaiset vanhuudeneläkettä saavat henkilöt vapautettaisiin kokonaan kouluveroista, joilla ei ole muita tuloja kuin vanhuudeneläke.

Espanolan pormestari sanoi sen olevan epäoikeutettua, että eläkkeellä olevien täytyy edelleenkin maksaa kouluveroa, vaikka monet näistä eläkeläisistä joutuvat elämään yksinomaan saamansa eläkkeen varassa.

Tunnen iäkkäitä pariskuntia, joista ainoastaan toinen aviopuoliso saa eläkettä — siis $75 kuukaudessa koko yhteistulo. Mutta siitä huolimatta lisätään koulu- ja tieveroja joka vuosi.

On olemassa koteja joissa asuu vanhuudeneläkkeen turvin elävä pariskunta, joilla ei ole muuta tuloa kuin $75 kuukausittainen vanhuudeneläke. Ja taas on suurrikkaiden koteja joissa rahapula on tuntematon käsite.

Tässä on selvä esimerkki verotuksen nurinkurisuudesta. Vanhuudeneläkeläisten kohdalta ei tämä asia parane, ennen kuin sitten vasta kun saadaan tämä verotuskysymys edustajiemme kautta parlamentin käsiteltäväksi.

Kuka tekee ehdotuksen?

— "Hölö Heikki", Long Lake

★ ★ ★

UUTTA VIINIÄ VANHOIHIN LEILEIHIN

Nykyisin televisiossa näkee aivan kyllästymiseen asti alkoholipitoisten juomien nauttimista ja olutmainostusta. Mutta eipä siitä taideta jäätävän alakynteen Ruotsissakaan, ainakin mitä sieltä tulleiden ja tätä asiaa koskeviin uutisiin on luottamista.

Kerrotaan nim., että muuan ruotsalainen nuorisopastori saarnasi eräässä Lundin kirkossa ja päätteeksi sanoi: — Jumalanpalveluksen jälkeen kaikki ovat tervetulleita juomaan kirkko-olutta . . . Jos seurakunta ensin hiukan hämmästyikin kuullessaan moisen kutsun, oli se kuitenkin totisinta totta ja hyvin tuntui maistuvankin.

Uutisen johdosta heräsi tietenkin keskustelua ja sellaista toimenpidettä puolustettiin jo käytännöllisyyssyistä. On nimittäin paljon helpompaa saada aikaan itsepalvelu-oluttarjoilu kuin suurelle seurakunnalle kahvinkeittäjä.

Saattaa olla hyväkin konsti väkeä vetämään tämä oluen tarjoilu kirkossa. Onhan vanhastaan tunnettua, että aina suurina pyhinä, jouluna ja pääsiäisenä kun kirkot olivat täynnä, otettiin tilastoa niiden ahtaudesta ja sen mukaan rakennettiin uusia kirkkoja veronmaksajien kiusaksi, vaikka tavallisena aikana kirkot loistivat tyhjyyttään. Mutta kun se oli sellainen tapa, että kirkkoon mentiin "itseään näyttämään ja toisia katsomaan".

Nykyaika astuu kirkonkin hämäriin saleihin. — Sivistyksen häntäpääläinen.

MINNE MATKA, UUSI ADOLF?

Analysoidessaan Saksan liittotasavallan uusnatsismin kasvuun vaikuttavia syitä eräs länsi-eurooppalainen lehti päätteli, että jokin "hirvittävä luonnonlaki", jonka mukaan aina 20 vuoden väliajoin "Saksa ravistaa harteiltaan kömpelön porvarillisen säädyllisyyden ja ryhtyy tekoihin, jotka kauhistuttavat muuta maailmaa".

Tuskin voi puhua tällaisesta lainalaisuudesta varsinkaan koko Saksan ollessa kyseessä. Saksan toisessa osassa, DDR:n alueella kirjoittajan mainitsemista tendensseistä ei ole jälkeäkään. Edes ennakkoluuloisimmat tarkkailijat eivät pysty havaitsemaan Saksan demokraattisessa tasavallassa minkäänlaisia uusnatsismin merkkejä Kysymys ei ole siis saksalaisten kohtalokkaasta taipumuksesta äärimmäiseen kiihkoon, vaan jostain muusta. Millaisia ovat ne olot, joissa natsismin ruskea myrkkykasvi on voinut jälleen ruveta kukkimaan?

Vertailemalla voidaan saada ensin tämän kysymyksen ydin. Pääsyynä fasistisen menneisyyden kitkemiseen DDR:stä on toiminut Potsdamin sopimusten johdonmukainen toteuttaminen. Pääsyynä fasismin siementen säilymiseen Saksan liittotasavallassa toimii niiden velvoitteiden jättäminen ilman huomiota, joista liittoutuneet sitoutuivat pitämään huolen kaksikymmentä vuotta sitten.

Palautttakaamme mieliin ne kolme D:tä, joiden piti muodostua Saksan sodanjälkeisen uudistuksen perustaksi.

Dekartellisointi. Päätöksen mukaan tuli hajoittaa ne monopolit ja konsernit, jotka rahoittivat Hitlerin valtaantulon. Miten on käynyt? — Samat nimet esiintyvät jälleen Länsi Saksan rikkaimpien mahtimiesten nimilistassa. "Saksan monopoliyhtymän totaalista valtaa" koskeva sanonta on muodostunut siivekkääksi tässä maassa. Vuonnan 1938 Saksassa oli vain kolme osakeyhtiötä, joiden pääoma ylitti 300 miljoonan saksanmarkan tason. Vuonna 1965 niitä oli Saksan liittotasavallassa jo 30, siinä mukana yhdeksän sellaista, joiden pääoma ylitti 700 miljoonan markan tason ja kaksi sellaista, joiden pääoma oli yli miljardi markkaa.

Demilitarisointi. Päätöksen mukaan oli tehtävä ainiaaksi loppu saksalaisesta militarismista, joka kaksi kertaa tällä vuosisadalla on aloittanut maailmansodan. Strauss lausui sodan jälkeen:

"Näivettyköön sen käsi, joka vielä tarttuu kivääriin."

Miten kävi?

— Bundeswehr on tällä hetkellä suurin länsieurooppalainen armeija, siihen kuuluu puoli miljoonaa miestä. Varustautumiseen on jo käytetty kaksi kertaa niin paljon varoja kuin Hitler käytti toisen maailmansodan valmisteluun.

Denatsifiointi. Päätöksen mukaan oli kitkettävä juurineen natsismi ja varmistettava, ettei se pääse elpymään missään muodossa.

Miten on käynyt?

— Länsi Saksassa toimii avoimesti yli 100 pronatsilaista järjestöä.

DDR:ssa julkaistu Ruskea kirja mainitsee 1800 sellaisen ihmisen nimet, jotka aikoinaan olivat Saksan natsipuolueen aktiivisia jäseniä, ja jotka edelleen ovat johtavissa asemissa Saksan liittotasavallassa. Heidän joukossaan on 15 ministeriä, sata Bundeswehrin kenraalia ja amiraalia sekä 245 Saksan liittotasavallan ulkoministeriön johtavaa virkamiestä.

Kuva ei olisi täydellinen, ellemme muistaisi, millaista osaa näytteli kaikkina näinä vuosina hallitseva kristillisdemokraattinen puolue. Käyttäen hyväkseen länsivaltojen laiminlyönnit se suoritti poliittisia toimenpiteitä Potsdamin sopimusten tyhjäksi tekemiseksi. Juuri tämä länsisaksalaisen pääoman puolue asettui demokraattisia voimia vastaan järjestetyn ristiretken johtoon, kielsi kommunistisen puolueen ja kohotti revanshihenkiset vaatimukset valtion viralliseksi ohjelmaksi.

Tällaisessa poliittisessa ilmastossa uusnatsilaiset yhdistykset, järjestöt ja vihdoin puolue voivat kasvaa kuin sienit sateella. "Saksalainen yhteisö", "Hyvien saksalaisten puolue", "saksalainen vapauspuolue" . . . mitä kaikkia kilpiä uusnatsit ovatkaan käyttäneet naamioidakseen toimintansa!

Jo vuonna 1964 tapahtui yritys uusnatsien voimien yhdistämiseksi. Elokuussa uusnatsit kokoontuivat Bielefeldiin ja päättivät perustaa "kymmenen komitean", joka otti tehtäväkseen uuden puolueen organisoinnin. Samana vuonna 28. marraskuuta tämä puolue perustettiin virallisesti. Tapauksen johdosta ranskalainen Figaro lehti kirjoitti: "Sen nimessä kansallissanan yhteydessä esiintyvä demokraattinen-sana ei selvästikään johdu vakaumuksesta, paremminkin siitä, että sen avulla aiotaan vakuuttaa, ettei tämä puolue olisi taantumuksellinen eikä vallankumouksellinen, vaan kunnioittaa vallitsevaa järjestystä ja että lain käsi ei näin ollen saa kajota siihen. Tämä näyttely ei kuitenkaan hämää ketään."

Ulospäin säädyllinen nimi ei voi peittää sitä tosiseikkaa, että puolueen johdon 18 jäsenestä 12 on entistä natsia, joista monet liittyivät natsipuolueeseen jo ennen sen valtaantuloa, ja että heti puolueen perustamisen jälkeen puoluejohto teki matkan Landsbergiin laskemaan seppeleet hirtettyjen sotarikollisten haudoille osoittaen täten jälleen avoimesti, kenen puolella sen sympatiat ovat.

Kuten kansallissosialistit pyrkivät aikoinaan lisäämään puolueensa jäsenmäärää pikkuporvariston, köyhtyneen talonpoikaiston, käsityöläisten, virkailijoiden ja suurkaupunkien luokastaan irtautuneiden ainesten keskuudesta, niin kansallisdemokraattinenkin puolue etsii tukea tämän pikkuporvariston keskuudesta. Allensbachissa toimivan instituutin suorittaman kyselyn mukaan 14,000:sta vastanneesta kansallisdemokraattisen puolueen jäsenistä suurin osa (55 pros.) asuu pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa. Itsenäiset yksityisyrittäjät pienituloiset ja keskitason virkailijat muodostavat 46 prosenttia puolueen jäsenmäärästä. Puolueessa on paljon pakolaisia — 28 prosenttia.

Lietsoessaan revanshihenkeä kansallisdemokraattinen puolue nojautuu ensisijaisesti näihin pakolaisiin.

Analysoidessaan uusnatsien puolueen ohjelmaa ja sen kokoonpanoa kiintyy huomio ennen kaikkea sen poliittisiin vaatimuksiin (revanshisota, ydinaseet, antikommunismi).

Vielä jokin aika sitten monissa maissa pohdittiin huolestuneena kysymyksiä: "Minne matka, uusi Adolf?", mikä oli osoitettu kansallisdemokraattisen puolueen eräälle johtajalle, Hitlerin Wehrmachtin entiselle upseerille Adolf von Thaddenille.

Nyt on jo selvää, minnne tämä Adolf toinen suunnistaa. Neuvostohallituksen julkilausumassa suoritettiin Länsi-Saksassa tapahtuvien prosessien syvä analyysi. Sen kehotus kaikkien demokraattisten voimien kokoamiseen taistelemaan uusnatsismia vastaan kaikuu erittäin ajankohtaisena.

— Nikolai Patuhov.

— Esittäkää meille toki pari laulua kauniilla äänellänne!

— Mutta eihän toki näin myöhään. Mitä naapurinne sanoisivat.

— Olemmehan riidoissa heidän kanssaan.

PÄIVÄN PAKINA

UUTISTEN "KÄSITTELYSTÄ"

Kirjoittaen siitä jännitystilanteesta, mikä vallitsee Yhdysvaltain presidentti Johnsonin ja "työskentelevien sanomalehtimiesten" välillä, kautta maailman tunnettu amerikkalainen sanomalehtimies Walter Lippmann sanoo tiistaina julkaistussa New Yorkin kirjeessään, että tämä jännittyneisyys johtuu kahdesta eri seikasta:

Yhtenä syynä, sanoo mr Lippmann, on presidentti Johnsonin patologinen (sairaaloinen) salamyhkäisyys. Toisena tekijänä on hänen uskonsa oikeuteen taitavasti käsitellä (manipulate) uutisia omien poliittisten etujensa hyväksi . . .

Tässä yhteydessä meitä kiinnostaa jälkimmäinen seikka, presidentti Johnsonin ja hänen hallituksensa "oikeus käyttää uutisia" miten tahtoo, kunhan se vain auttaa herrojen sodanlietsojain mustaa ja tuomittavaa asiaa.

Tätä taustaa vasten katsottuna on mielenkiintoista todeta, miten "käytettiin Washingtonin hyväksi" varapresidentti Hubert Humphreyn äskettäisestä Euroopan matkasta värkättyjä "uutisia"

Pöydällämme on asiasta useita leikkeleitä, mutta tilan säästämiseksi käytämme osia vain kahdesta.

New York Timesin Lontoon uutisessa (huhtik. 4 p.) annettiin ymmärtää, että mr. Humphrey oli Englannissa käydessään antanut vain isällisiä neuvoja siitä, mitä "hyviin käytöstapoihin" sopii. Mainitussa uutisjorinassa sanotaan mm:

". . . Varapresidenttiä lähellä olevat lähteet kertovat hänen suorasukaisesti sanoneen Euroopan johtajille tämän kaksiviikkoisen matkan aikana, että he voivat auttaa Vietnamin rauhaa jos he kohdistavat osan moraalisesta arvostelustaan yhtä hyvin Pohjois-Vietnamia kuin Yhdysvaltojakin vastaan."

Eikö olekin söpösti sanottu! Rauhan ja hyvän tahdon asiaa voidaan kuulema parhaiten auttaa siten, ettei moitita yksin hyökkääjää, vaan annetaan samasta nuhdesaarnasta osapuilleen samalla mitalla sekä hyökkäyksen suorittajalle (Yhdysvalloille) että hyökkäyksen uhrille (Pohjois-Vietnamille)!

Sitten tulee mestarinäytös siitä miten "uutisia käytetään" huonon asian hämäämiseksi. Mainitussa jorinassa sanotaan noin nimeensä:

". . . Näistä lähteistä kerrotaan ettei mr Humphrey ole matkallaan löytänyt Haagista, Bonnista, Roomasta tai Lontoosta yhtään hallitusjohtajaa, joka olisi perusolemukseltaan eri mieltä USA'n V i e t n a m-tavoitteiden suhteen **mutta jotkut ovat ilmaisseet yksityisesti** (kahdenkeskisesti) huolestuneisuutensa Pohjois-Vietnamin pommituksesta, tai ovat esittäneet arvostelua USAn (sotaan) sekaantumisen muista puolista."

Ei siis "yhtään johtajaa" joka olisi "peruskysymyksessä" eri mieltä. Mutta arvostelua on kuitenkin esitetty Pohjois-Vietnamin pommituksesta, minkä lopettamisesta Washington on jyrkästi kieltäytynyt.

Se on tarkoituksellista siansaksaa.

Totuus tietenkin on, että Washingtonin peukalon alla olevien Haagin, Bonnin ja Lontoon hallitusjohtajilta vaaditaan todella melkoista rohkeutta jo siinä, jos he uskaltavat edes yksityiskeskustelussa moitteita esittää Yhdysvaltain sotapolitiikasta.

Mutta toista on kansanjoukkojen kohdalta. Esimerkiksi Firenzesta 2. 4. saapuneet Reuterin uutistiedossa kerrottiin mr Humphreyn saaneen melko "lämpimän vastaanoton" italialaisilta.

Mainitun uutistiedon mukaan Roomassa ja Firenzessa varapresidenttiä kohti heitettiin keltaista maalia ja kananmunia.

Poliisit pidättivät parisenkymmentä ihmistä Firenzessä. Roomassa poliisi pidätti satakunta mielenosoittajaa, jotka heittivät savupommeja ja tukkivat kadut. Mielenosoittajat huusivat, "Painu kotiin" ja "Pohjois-Vietnam voittaa".

Useita ilmapalloja, joissa luki "Rauha Vietnamiin" oli asetettu Firenzessa lähelle kaupungintaloa, jossa Humphrey oli läsnä vastaanotolla. Yhdysvaltojen vastaisia mielenosoituksia sattui myös Milanossa . . . Paavin arveltiin esittäneen Humphreylle kysymyksiä keinoista jouduttaa ratkaisuun pääsemistä Vietnamin kiistassa. Emme tietenkään voi väittää lukeneemme kaikkia mr Humphreyn Euroopan matkan uutistietoja. Mutta ainoa, mitä olemme näistä italialaisista "tervehdyksistä" lukeneet, oli ohimennen esitetty "syytös", että varapresidenttiä kohti oli heitetty maalia, mutta sekin oli mennyt jonkun italialaisen herran liiville

Tämä on tietenkin vain pieni ja kalpea esimerkki siitä, miten uutisia "käytetään" Washingtonin hyväksi. Mutta kun tällaista tapahtuu suhteellisen pienissä eli toisarvoisissa kysymyksissä, niin mitä sitten tapahtuukaan suuremmissa asioissa?

Toisin sanoen, uutispimennyksen välttämiseksi ja murtamiseksi tarvitaan itsenäisiä työväenlehtiä, kuten Vapautta, ehkä kipeämmin kuin koskaan ennen. Siksi olisi suotavaa, että viikon kuluttua alkavassa Vapauden levitysryntäyksessä saataisiin mahdollisimman paljon uusia tilauksia ja luonnollisesti kaikkia päättymässä olevat tilaukset uusituksi.

— Känsäkoura.

Urheilua

Kalevi Laurila voitti 30 kilometrin; Wirkola ylivoimainen Rukan mäessä

Ruka. sunnuntaina. — Tamperelaispoliisi Kalevi Laurila ehti viime hetkessä kohentamaan talven kilpailuissa pahoin kolhittua hiihtomainettamme voittamalla täällä suorastaan ylivoimaisesti 30 kilometriä. Mäkivoitto meni kuitenkin vieraille. Norjan Björn Wirkola oli jälleen kerran lyömätön. Hän passitti myös ensimmäisellä hypyllään Juhani Ruotsalaisen lauantaina leis kauttaman mäkiennätyksen muistojen joukkoon. Rukan mäkiennätys kirjattiin nyt Wirkolan nimiin lukemin 115,5 metriä.

Kalevi Laurila otti kolmen peninkulman hiihdossa johdon jo ensimmäisten kilometrien jälkeen eikä luovuttanut sitä pois matkan missään vaiheessa. Länsi-Saksan Walter Demel oli toisena kympin kohdalla vain sekunnin Laurilasta jäljessä. Tampereleispoliisi tiukensi tahtia ja Demel putosi leikistä. Ruotsin Bjarne Andersson aloit ti varovaisesti, mutta kiristi vauhtia matkan varrella ja ehti maaliin toisena. Laurila oli kuitenkin tavoittamattomissa. Hänellä oli etumatkaa maalissa lähes kaksi ja puoli minuuttia.

Naisten 5 km:n hiihdossa olivat ulkomaalaiset valttia. Paras suomalainen oli Irma Peltola joka sijoittui kuudenneksi 1,02 minuuttia voittajasta Ruotsin Toini Gustafssonista jääneenä.

Gustafssonin voittoaika oli 20,54. Toinen sija meni neuvostoliittoon Rita Atskinan ja Klaudia Bojarskin jakaessa sijan ajalla 21,00. Bulgarian Krastana Stoewa ja Puolan Stefania Biegun veivät seuraavat sijat.

RUKAN KISOJEN TULOSTAULU

30 km hiihto:	10 km	20 km	30 km
1) Kalevi Laurila TampPU	35.21	1.11,16	1.47,13
2) Bjarne Andersson Ruotsi	36.00	1.12,22	1.49,39
3) Ole Ellefsäter Norja	35.59	1.12,37	1.49,47
4) Assar Rönnlund Ruotsi	35.32	1.12,12	1.50,04
5) Reidar Hjermstad Norja	35.48	1.12,06	1.50,12
6) Walter Demel Länsi-Saksa	35.22	1.11,43	1.50,52
7) Martti Määttä Kuhmon Kiva	36.11	1.13,31	1.52,00
8) Odd Martinsen Norja	36.59	1.14,17	1.52,05
9) Eljas Koistinen SonkajP	37.27	1.14,57	1.53,49
10) Jussi Hartikainen OunasvHS	36.24	1.14,14	1.54,47

Mäkikilpailu:

1) Björn Wirkola Norja	(115,5—112,5)	232,0
2) Juhani Ruotsalainen Puijon HS	(112,0—112,0)	230,5
3) Veikko Kankkonen Lahden HS	(111,0—104,5)	222,0
4) Keijo Laiho Lahden HS	(113,0—105,0)	219,0
5) Topi Mattila KouvHS	(106,0—102,0)	211,0
6) Seppo Reijonen JyväskHS	(109,0—106,5)	210,5
7) Erkki Pukka LahdHS	(106,0—100,0)	204,5
8) Rauno Miettinen SuonenjV	(107,0— 95,0)	199,5
9) Seppo Hyvönen KouvHS	(103,0— 95,5)	193,5
Osmo Leivo LahdHS	(107,5— 93,0)	193,5

* * *

Norjan Grini Pohjolan mäkiviikon voittaja

Oslo. — Norjan Lars Grini vei nimiinsä Pohjolan mäkiviikon voiton saavuttamalla ylivoimaisen kärkisijan sunnuntaina Skui-mäessä järjestetyssä kilpailussa. Hän ponkaisi päivän pisimmän 101 metriä kantaneen ilmalennon. Mäkiviikon käsitti Skui-mäen kilpailun lisäksi Ounasvaaran mäkikilvan.

1) Lars Grini Norja 227,6 (96—101), 2) Kjell Sjöberg Ruotsi 212,3 (91—96,5), 3) Odd Hammernes Norja 210,1 (91—100,5), — 8) Paavo Lukkariniemi Suomi 202,1 (95—89,5).

Lindberg ja Meronen suomalaisvoittajat

Tukholma. — Seitsemännet pohjoismaiden nyrkkeilymestaruuskilpailut alkoivat sunnuntaina Eriksdalshallenissa Tukholmassa.

Kilpailujen avausottelussa Suomen Jouko Lindberg oli täysin ylivoimainen Ruotsin Karl-Axel Palmin kanssa voittaen tämän kaikin tuomariäänin. Tämä käytiin sarjassa 51 kg.

Toisessa kamppailussa, sarjassa alle 81 kg, kuittasi Ruotsin Rolf Paulsson tilit suomalaisiin nähden voittamalla Suomen Urho Harjulan niin ikään 3—0. Tämä ottelu oli laimea nyrkkeilyllisesti, joskin siinä oli melkoisesti yrityshalua puolin ja toisin.

Sarjassa 57 kg Suomen Kari Meronen ja Tanskan Jens Olesen kävivät mielekkään kamppailun, jossa Meronen huolehti ottelun johtamisesta ja voitosta.

Sarjassa 75 kg Norjan Kjell Nilson saavutti oikeudenmukaisen, mutta turhan hajaäänen säröttämänä voiton Ruotsin Kjell Lindbladista. Nilson oli ottelussa se, joka todella jotain yritti.

Sarjassa 54 kg Suomen Börje Karvonen pääsi helpolla Tanskan Peter Christiansenin kanssa hankkien kiistattoman 3—0 pistevoiton. Karvosen ei tarvinnut näyttää kaikkia mestarisuosikin otteitaan, sillä tanskalainen silminnähden pelkäsi ryhtyä kovaan otteluun.

Suomalaisvoittojen sarjaa täydensi tämän jälkeen Ilmo Lindqvist sarjassa 71 kg. Hän ja Norjan Öistein Langback kävivät tasaväkisen ja iskurikkaan kamppailun, jossa Lindqvistillä oli koko ajan niukka pistejohto. Tuomariäänet hajaantuivat Lindqvistin hyväksi 2—1.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaikien minkä voi vakuuttaa —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356
HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

Mielenkiintoinen elämäkerta-muistelma käsittäen kolme osaa

Martta Salmela-Järvinen:
Kun se parasta on ollut
277 SIVUA — HINTA SID. $4.25
Martta Salmela-Järvinen kuvaa muistelmissaan lapsuuttaan ja varhaisnuoruuttaan. Varsinaiset tapahtumat alkavat siitä päivästä, jolloin hän tuli Helsinkiin seitsenvuotiaana, ja päättyvät hänen kolmanteentoista ikävuoteensa, 1905:een. Hän ei ole arkaillut, ei pyrkinyt silottelemaan kuvastessaan lapsuutensa värikkäitä vuosia. Niinpä tuloksena onkin harvinaisen rehevä, riemastuttavan huumorin värittämä teos, joka on valloittanut sekä lukijat että arvostelijat. Runsas kuvitus lisää teoksen arvoa.

Martta Salmela-Järvinen:
Alas lyötiin vanha maailma
187 SIVUA — HINTA SID. $3.50
Martan muistelmat jatkuvat. "Kun se parasta on ollut" päättyi tytön viimeiseen koulukevääseen. Tässä hän on kolmentoista ja astumassa aikuisten maailmaan. Ensin piiaksi Grönlundin leskelle, sitten Sirenin verstaaseen oppitytöksi. Ja kun kirjoitetaan vuosi 1918, hänellä on kolme lasta ja mies vankileirillä.

Martta Salmela-Järvinen:
Taipui vaan ei taittunut
185 SIVUA — HINTA SID. $4.25
Vuodesta 1918 eteenpäin aina talvisotaan asti. Muistelmiensa kolmannessa osassa Martta Salmela-Järvinen kertoo jälleen omasta elämästään: tapaamme hänet töissä Elannon leipomossa, halkosouvissa satamassa, äitinä, joka yksin huoltaa pesuettaan, vasta alkavana poliittisena agitaattorina.
Oman elämäntarinan rinnalla muistelija antaa asiallisesti kiinnostavan ja värikkään raportin työväenliikkeen vaiheista, poliittisista ristiriidoista, joissa hän julistautuu maltillisen linjan kannattajaksi.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

15–18 km:n porareikiä

Moskova. — Neuvostoliitto valmistelee koetta, jonka tarkoituksena on tunkeutua 15—18 kilometriä maan sisuksiin.

Porareikiä tehdään kaikkiaan viisi. Ensimmäinen kairataan Kaspian meren pohjoisrannalle. On toiveita, että tällöin onnistutaan pääsemään käsiksi öljypitoisuuden alarajaan. Mahdollisesti voidaan tarkistaa myös olettamus öljyn rajattomasta esiintymisestä. Porareiän syvyydeksi on suunniteltu 6,000 metriä.

Toinen porareikä tulee jonnekin maan pohjoisosiin, jossa on pakko pureutua mantereemme vanhan graniittisen peruskallion läpi. Tällä kokeella saadaan kenties selvitystä mannerten muodostusmekanismiin.

Kolmas porareikä aiotaan kairata Uralin vuorijonon sisuksiin ja sitä tietä päästä niihin suoniin, joita pitkin miljoonia vuosia sitten kohosivat virrat. Nämä toivat mukanaan maan uumenista metallimalmeja.

Tunkeuduttaessa maan uumeniin voidaan löytää keinoja saada maan lämpöä ohjatuksi ulos, mikä avaisi uusia tulevaisuudennäkymiä voimataloudelle. Näiden ongelmien ratkaisua voisi edistää neljäs porareikä, jota suunnitellaan Taka-Kaukasiaan.

Useimmat asiantuntijat ovat sitä mieltä, että viides reikä olisi paras porata Kurilien vulkaaniselle saarijonolle, missä maankuori on verrattain ohut.

Naisten keilailun SM Eija Krogerukselle

Kouvola. — Naisten keilailun Suomen mestaruuskilpailut päättyivät sunnuntaina Kouvolassa. Viikko sitten päättyneiden karsintakilpailujen perusteella heitti kahdeksan parasta heittäjää sunnuntaina loppukilpailuissa. Mestaruuden voitti Eija Krogerus, hän saavutti 16 sarjan kilpailussa 3014 pistettä, ollen sekä alkukilpailussa, että loppukilpailussa paras. Toisen tilan valtasi Kuopion Kirsti Miettinen ja kolmanneksi tuli yllättäen Keila-Naisten toisen joukkueen heittäjä Ritva Lieto.

Tilatkaa Vapaus!

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

CLUB news

EVERYONE ENJOYED THE "NÄYTELMÄJUHLAT"

Toronto, Ont. — It was 1967, year of Canada's 100th birthday, also a year of many outstanding events, one of which was held on Easter weekend in the nickel capital of the world, Sudbury. I am naturally speaking of the Centennial Näytelmäjuhlat held at the Finnish Hall. Six plays were staged during the 3-day event. Actually before I go on any further, I would like to comment on the dance that was held on Friday night. Knowing that many coming from great distance could not make the dance, this could not have prevented the hall from being at full capacity. Personally I was shocked to see so few people occupying this spacious hall, no wonder dances are so scarce these days when you get support like this. However I am here to talk about the festival and that is what I will attempt to do right now. The comments to follow are the opinions of yours truly only and no one else.

* * *

On Saturday night 3 plays were presented, first of which was "Kosinta" presented by the Vancouver Osasto, directed by Matti Makela. This play had great potential at the beginning but as it progressed it lacked coherence, direction and audience support. Perhaps a few more rehearsals could of remedied the above, but it would also help if the actors and actresses themselves would learn their roles more fluently and also study the kind of character they are portraying. As I looked into the audience during the performance I noticed quite a few people either talking among themselves or just gazing to see the kind of plaster on the hall walls and ceiling. What conclusion can one derive from this? I will leave this to your own discretion. Before everyone in Vancouver is ready to put me under the noose, I would like to mention the calmness, coolness ect., of the actors when difficulties arose among them. It is no easy job to go on stage and have those eyes staring at your from all directions. Lets see you, you and you on stage between now and Easter 1968, so we can have the pleasure of seeing you in Toronto in the forthcoming festival. For the benefit of the Vancouver actors and actresses just remember the old saying "if you don't succeed the first time, try, try again until you do succeed." Hope to see you in Toronto next year — Vancouver — Good Luck!

Next on the programme was "Lossi" presented by the Toronto Osasto directed by Helga Gronqvist. Same thing can be said about this play as was mentioned with the first play. There just wasn't any direction seen in this play. The performances of the six actors concerned was commendable, it's just too bad they didn't have the direction that is so necessary, in putting up such a play as "Lossi". A note to Eila Blom, thanks for the wonderful performance under difficult conditions.

The last play to be seen on Saturday night was "Siemen Perunat" presented by v.- ja u.-seura Alerts Club of Sudbury directed by a newcomer John Possi Sr. What a pleasure to see a comedy. Excellent performance by Anita Sproule, enough to earn her the best supporting actress of the festival, playing the part of a devilish witching woman whose only ambition was to destroy someone elses happiness. John Passi who played Esa, a very shy but determined vanhapoika was done very capably, perhaps he could of been a little more shy throughout the play. Helmi Lindroos as Aliina Holsa could have been more enthusiastic at the beginning of the play about her beau but other than that an excellent performance, Helmi. All in all I enjoyed the play very much, just a few sprucing up especially during the window and basement episodes could of made this play one of the best of the festival. A very good job done, John, especially seeing that this was your first attempt as a director

At the half way mark of the festival my choice for the top awards were as follows:

Best play Siemen Perunat; Best Actor John PassiSr.; Best Actress Helmi Lindroos; Best Supporting Actress Anita Sproule; Best Supporting Actor Alex Nummi.

Sunday wast just around the corner and before you could say Jack Robinson (a saying stolen from Elsie J.) it was 2 o'clock Sunday afternoon and the first play "Noidat" presented by the Yritys Club of Toronto, directed by Henry Huhtanen was just underway. This was a play that achieved every little detail of perfection that can be drained from a play. The acting, production, stage presentation ect. were excellent. Consequently Noidat was voted the best play of the festival, and Henry was presented with the best director award, (an award he has been trying to achieve for many years). Congratulations to you Liisa, Eric. Paul and Henry for a masterpiece production.

Play number two on the Sunday programme was called "Parturit" presented by the Sudbury Osasto under Rauha Maki's direction. It takes only one person to spoil a whole production as was seen in this play. A note to this responsible person and I am sure he knows who I am talking about, "Hope you had a good time the night before," because you sure ruined it for everyone else concerned. Disregarding the above I thought a few of the people in the play were too slow for the parts played by each individual, perhaps stage fright could of had some effect but also a few more rehearsals could of improved the presentation. Congratulations to you Rauha for a job well done under very difficult conditions.

The last play of the day and the festival was presented by the Toronto Osasto directed by Eino Tarvainen called "Kihlaus". An excellent performance by all concerned. Jooseppi's costume could of been improved upon as it looked too modern for the time period of the play, also Eeva's voice at several instances could not be heard in the audience. However this play took many of the awards one of which went to Eino Lassila for the best supporting actor. Eino Tarvainen captured the best actor award and the best actress award was won by Meri Tohmo. Congratulations to you two Eino's and Meri.

Another festival was over for another year and I am sure everyone who was present enjoyed themselves to the full extent. Before I close, I would like to add my congratulations to the stage crew who did such a magnificent job setting up the stage for the different plays Thanks again for job well done. Also I would like to add my own special awards for honourable mentions to such people as Sinikka Salonen, Voitto Salonen, Paul Hietala, Liisa Pakarinen and Eero Takala. It is just too bad that awards could not be given for up and coming actors and actresses. Maybe something can be worked out in the years to come.

Until the next play festival, I would just like to say that criticism is easy to hand out as well as to accept it. — J. C. P.

P.S. — My selections for the awards were the same as the final outcome.

Eestin pääministeri Helsingissä

Helsinki. — Eestin neuvostotasavallan pääministeri Valter Klauson saapui tiistaina Suomeen kuusipäiväiselle vierailulle. Pääministeri Klauson ja Neuvostoliiton metsätaloudellisen tutkimuslaitoksen johtaja Nikolai Anutsin osallistuivat keskiviikkona yhteistyö- ja avunantosopimuksen 19. vuosipäivän juhlaan.

Klauson tapaa vierailunsa aikana pääministeri Paasion ja ulkoministeri Ahti Karjalaisen. Perjantaina vieraat käyvät Hämeenlinnassa.

Tilatkaa Vapaus!

Matkustakaa ja rentoutukaa

M/S BATORY-LAIVALLA
POLISH REGISTRY

Matkustakaa kaikessa mukavuudessa Montrealista — EXPO 67 sydämestä — Kööpenhaminaan ja Gdyniaan — Euroopan sydämeen. Rentoutukaa ja nauttikaa elämästä sydämenne syvyydessä — kuuluisasta kansainvälisestä ruoasta, kohteliaasta palvelusta, tarunomaisesta viihdytyksestä ja erinomaisesta matkakumppanien seurasta. Tämä kaikki tapahtuu M/S BATORY-laivalla. Varatkaa nyt paikkanne erikoisesti alennetuin hinnoin*.

Lähtöpäivät:
Montrealista: Huhtikuun 29*, toukokuun 25, kesäkuun 29.

Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai kirjoittakaa suoraan:
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay Street, Toronto 1, Ont., Canada
Phone 366-5484 (416)

HELEN TARVAINEN:

1867 1967

Canadan historiaa

(Jatkoa)

51. OSA

Isänmaallisia kapinallisia Canadassa innoitti syvä vapauden rakkaus, rakkaus maahan, sen luontoon ja kansaan. Vapauden kaipuu oli perinnäistä siirtolaisille; sen juuret olivat syvällä menneisyydessä, se syntyi jo vuosisatojen aikaisessa ponnisteluissa Euroopan kansojen taistelussa sortoa vastaan, taistelussa joka vähitellen levisi yli koko vanhan ja uuden maailman. Vapaustaistelut alkoivat Englannin suuresta vallankumouksesta, joka johti Magna Cartan, vapauskirjan julistukseen, kapinasta, joka kehitti uudet tavat ja teollisuudet, uuden kulttuurin vanhan tilalle. Tähän samaan kehityskauteen voidaan myöskin laskea Canadan, vuoden 1837 kapina, joka oli osaltaan vaikuttamassa maamme myöhäisempään kehitykseen, sillä pian sen jälkeen ryhdyttiin Canadan luonnonrikkauksia ja maata kehittää ja vuosien aikana vähitellen saatiin maahamme demokraattinen hallitus.

Kapinallisen joukkoliikkeen nuoret johtajat innostuivat uusista virkistävistä tuulista jotka puhalsivat yli koko vanhan Euroopan, Amerikan yhdysvaltojen ja Etelä-Amerikan. He tunsivat olevansa ja olivatkin uusien kansojen demokraattisten hallitusten rakentajia, itsenäisyyden ja kansan oikeuksien puoltajia.

Canadan kapinan taustana oli Englannin, Ranskan ja Amerikan vallankumouksien aikakausi ja kun sitä tästä lähtökohdasta tutkitaan, on mahdollisuus käsittää todellinen syy kapinaan ja reformipuolueen nousuun.

Mikä oli siis tämä tausta, ja mitä se tarkoitti Canadan isänmaalliselle reformipuolueelle; mitkä olivat ne pyrkimykset, jotka johtivat aseelliseen kapinaan?

Vaihdos feodaalisesta yhteiskunnasta, jonka pohjana oli maanomistus, maaorjuus ja alkuperäiset primitiiviset olot, uuteen yhteiskuntaan, jonka perustana on uusi koneteollisuus, palkkatyö ja palkkaorjuus kesti yli neljäsataa vuotta. Tapahtumain kulku, muutos vanhasta yhteiskunnasta uuteen, kävi läpi monien raskaiden taisteluiden, jossa keskenään kamppailivat uusi kauppiaiden keskiluokka, torpparit ja kansojen pohjakerrokset ja suurten maanomistajien, kirkollisten ja maallisten ylimystö, joiden koko elämä ja toimeentulo oli sidottu feodaalin perustaan, joka seisoi kuin valtava pato uuden ajan virtauksen tiellä. Uusi kapitalistinen yhteiskunta vaati vapaata kaupankäyntiä, mahdollisuutta kilpailuun kaikilla tuotantoaloilla, palkkatyöläisiä teollisuuteen riistääkseen köyhän, kodittoman, avuttoman kansan työstä suuret voitot. Torpparit ja suuret kansanjoukot vaativat omia maitaan, omia kotejaan ja mahdollisuutta kunnolliseen toimeentuloon, lapsilleen koulutusta ja elämän vapautta, poliittista vapautta uudella ajanjaksolla.

Tässä kamppailussa Englannin kapina ja Ranskan vallankumous olivat johtavimpia, mutta yhtä vaikuttavia myöskin olivat Amerikan vallankumous ja Amerikan sisällissota, jotka kaikki osaltaan hävittivät feodaalisen yhteiskunnan kahleet ja antoivat alun uudelle kehityskaudelle, kapitalismille. Yhteiskunnallinen muutos, jossa maaorjuus muuttui teollisuusorjuudeksi, toi mukanaan myöskin poliittisia muutoksia eri maiden hallituksiin. Tietoisuus aikojen muutoksista, yhdestä yhteiskunnallisesta ja poliittisesta järjestelmästä toiseen, kannusti myöskin Canadan kapinallisia, joiden suurimpana päämääränä oli saada maalle oma itsenäinen vastuunalainen kansan hallitus, päästä pois Britannian huollon alta ja alkaa kehittää maan teollisuutta siirtokansan hyväksi. Reformipuolueen kiihkeimmät johtajat olivat Britannian, Ranskan ja Amerikan vallankumouksien jälkeläisiä, heille oli perinnöllistä taistella kaikkea vääryyttä vastaan, he vaativat jokaiselle kansalaiselle oikeutta maan tuotteisiin, uuden maan rakentamiseen.

Kaikki voitot Canadan luonnonrikkauksista, kalastuksesta ja turkiskaupoista oli mennyt Britannian suurien sotien maksamiseen, Britannian uuden koneteollisuuden rakentamiseen ja meren takainen hallitus piti edelleenkin siirtokansoja raskaan verotaakan alla. Verrattuna Amerikan Yhdysvaltoihin, elämä Canadassa oli vielä kovin alkuperäistä, koska ei ollut pääomaa rakentaa teitä, siltoja, kouluja ja teollisuutta.

Uusia siirtolaisia tuli jatkuvasti yli suuren valtameren, suurimmat joukot olivat kodittomia Britannian saarilta, jotka olivat joutuneet jättämään pienet peltopalstansa ja suurin toivein lähteneet etsimään perheilleen toimeentuloa uudesta maasta.

Köyhät, kodittomat joukot täyttivät kaikki Canadan kaupungit, mierolaiset kulkivat kylästä kylään, ruttotaudit ja rikollisuus rappeutti siirtokansaa. Reformipuolue oli ainoa, joka avoimesti nosti äänensä kansan puolesta, ja maaperä avoimelle kapinalle olikin valmis samanaikaisesti molemmissa Canadan maakunnissa.

(Jatkuu)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ
YHDEKSÄN HUONEEN TALO myytävänä, 25 Evans Rd., Copper Cliff, Ont. (6. 8. 11.)

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Turkisnahkoja halutaan
Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Markkinakomitean kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, huhtikuun 11 pnä, kello 7 illalla.

Naisten kerhon kokous Finnish haalilla tiistaina, huhtikuun 11 pnä, kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish haalilla sunnuntaina huhtikuun 9 päivänä klo 2 ip.

Sanomalehtikerhon kokous Finnish haalilla sunnuntaina, huhtikuun 9 pnä kello 1 ip. Asiamiehet ja kirjeenvaihtajat huomioikaa, ryntäys lähestyy.

Melody-orkesterin seurapeli Finnish haalilla torstaina tk. 13 pnä, kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkona tk. 12 pnä, klo 7.30 illalla.

Yhteiset Centennial tanssit Finnish haalilla lauantaina huhtikuun 15 pnä. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssi kello 9. Soittaa Lambert Vaaleat Vanhatpojat.

Kolmastoista päivä voi olla "onnen päivä"

Kolmantenatoista päivänä voi "Onnetar" hymyillä meille kaikille, kun se on torstaina, eikä "huonon onnen" perjantaina! Suurimmat mahdollisuudet päästä osallisiksi tästä "Onnettaren" hymystä on tietenkin niillä, jotka tulevat ensi torstaina, huhtikuun 13 pnä Finnish haalilla järjestettävään Melody-orkesterin bingotilaisuuteen.

Sinne on varattu hyviä voittoja ja ystävien tuomat lahjoitukset ovat luonnollisesti tervetulleita. Välipaloiksi tarjoillaan kahvikuppia, jotta kielet laulavat vapaasti pelien lomassa.

Tervetuloa ystävät läheltä ja kaukaa hauskaa bingoiltaa istumaan, sanovat orkesterilaiset.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-9797
164 Elgin St. S., Sudbury

Kaupungin valtuusto lahjoittaa $4.6 milj. sairaalain suurentamisen hyväksi

Sudburyn kaupunginvaltuusto päätti tiistai-iltana äänin 15—2 myöntää $4,600,000 avustuksena Sudburyn ja piirin sairaalaneuvostolle sekä St. Joseph-, Sudbury General-, Sudbury Memorial- sairaaloille sekä Sudbury-Algoma Sanatoriumille.

Tämä menoerä aiheuttaa $55 menon jokaista asukasta kohden tulevan viiden vuoden ajalle. Tällä yhdentoista dollarin vuosittaisella menoerällä kutakin asukasta kohti voitaisiin rakentaa 100 uutta sairaalavuodepaikkaa.

Tämä lahjoitus on kaupungin osuus odotettuista menosta, jotka koituvat hyvin tarpeellisten etuisuuksien varustamisesta Sudburyn piirin sairaaloihin. Se tullaan jakamaan neljälle sairaalalle seuraavin perustein:

St. Josephin uudelle Laurentian sairaalalle ensimmäisessä vaiheessa, 39.99 pros.; Sudburyn General sairaalalle 23.13 pros.; Sudburyn Memorial sairaalalle 25.96 pros.; toisessa vaiheessa Laurentian sairaalalle 8.55 pros ja Sudbury-Algoma Sanatoriumille 2. 7 pros.

TULEVAN VIIDEN VUODEN AJALLE

Kaupungin maksettavaksi tuleva summa on noin 54.6 pros. kaikista Sudburyn piirin kuntien menoista ja se maksetaan viiden vuoden aikana, maksuerän ollessa $1,000,000 vuosittain neljänä peräkkäisenä vuoten ja lopullisen maksun ollessa $600,000.

Kaupunkia ei voida pakottaa maksamaan mitään tästä summasta jos sairaalaneuvosto ei voi hankkia täyttä rakennustöiden aloittamiseen tarvittavaa summaa.

Kaksi kolmattaosaa uuden sairaalan rakentamisesta ja jo olevien sairaalain suurentamisesta koituvista kuluista kuuluu maakunta- ja liittohallituksien maksettavaksi, osittain lahjoituksina ja osittain lainoina, jolla peitetään sairaaloitten huolto- ja hallintomenot. Kokonaissumman arvioidaan olevan $27, 28,000, josta maakunta- ja liittohallitus maksaa $19,311,000 ja $8,418,000 piirin kunnallishallinnoilta.

Naisten voimistelu alkaa torstaina

Naisten voimisteluharjoitukset alkavat Finnish haalilla torstaina, huhtikuun 13 päivänä, kello 7.15 illalla. tiedoitettiin tänä aamuna lehdellemme.

Miesten ja poikien voimistelut järjestetään myöhemmin.

Lähempiä tietoja haluavat voivat kääntyä Riitta Kassisen puoleen.

Solski liberaalien vaaliehdokkaaksi Sudbury East piiriin

Coniston. — Mike Solski nimitettiin torstai-iltana Club Allegrihaalilla, Conistonissa liberaalipuolueen vaaliehdokkaaksi tuleviin maakuntavaaleihin Sudbury East vaalipiirissä. Solski toimi aikoinaan Mine-Millin 598 osaston presidenttinä. Nykyään hän on Conistonin kauppalan pormestarin virassa sekä Sudburyn ja piirin kunnallisyhdistyksen presidenttinä. Hän on naimisissa ja asuu Conistonissa.

Uusi ihmisuhri tulipalon johdosta Manitoulin saarella

Birch Island. — Toisen kerran viikon aikana vaati tulipalo ihmisuhrin Manitoulin saarella. Keskiviikkona kuoli 54-vuotias mrs. Josephine Shawanda yrittäessään paeta viisihuoneisen kotinsa liekkejä.

Hänen 6-vuotias poikansa Wilfred, joka oli poissa koulusta sinä päivänä, juoksi naapuriin hakemaan apua, mutta naapurin ja ohikulkevan autoilijan evansvilleläisen William Wrightin pelastusyritykset epäonnistuivat kun liekit ajoivat heidät takaisin.

Mrs. Shawandan mies, jonka uskotaan olevan työttömänä, oli tapahtuman aikana Little Currentissa ja toiset neljä lasta olivat koulussa.

Talo paloi maan tasalle.

Maaliskuun 29 pnä kuoli Kagawongissa riehuneessa tulipalossa 4 lasta.

Jälleen pidätys Garrisonin toimesta

Dallas, Texas. — 44-vuotias entinen Castron vastustavien kuubalaisten pakolaisten johtaja pidätettiin maanantaina Dallassissa New Orleansin piirisyyttäjän Jim Garrisonin pyynnöstä.

Pidätettyä Sergio Arcachaa syytetään murrosta Houmassa Louisianassa sijaitsevaan ammusvarastoon. Samasta murrosta syytetään myös kahta muuta miestä: 22. helmikuuta kuolleena löydettyä entistä lentäjää David Ferrietä ja entistä yökerhon pitäjää Gordon Nogelia, joka pidätettiin lauantaina Columbusin lähellä Ohiossa.

Garrisonin mukaan Novel ja Ferrie olivat mukana presidentti John Kennedyä vastaan suunnatussa murhahankkeessa. Garrison ei kuitenkaan sanonut, syytetäänkö myös Arcachaa osallistumisesta hankkeeseen.

Arcacha, joka asui Dallasissa presidentti Kennedyn murhan aikana marraskuussa 1963, on myöntänyt tunteneensa David Ferrien.

Canada Suomesta poistuvien suosituin maa

Helsinki. — Jo viime vuoden lopulla alkanut kiinnostuksen lisääntyminen siirtolaisuutta kohtaan on jatkunut entisestään voimistuneena kuluneiden talvikuukausien aikana, kertoo valtiot. maisteri Tapani Tuomiharju Suomi-Seurasta.

Tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana oli Suomi-Seuran siirtolaisneuvontaosastoon yhteydessä 321 henkilöä, jotka perheenjäsenet mukaan luettuina edustivat kaikkiaan 784 maastamuuttoaikeissa olevaa henkilöä.

Viime vuoden tammi—maaliskuussa oli tiedustelijoita perheenjäsenineen 278 ja loka—joulukuussa 308. Lokakuuhun mennessä eli siis yhdeksän kuukauden aikana heitä oli viime vuonna vain 616, mutta tänä vuonna jo kolmen ensimmäisen kuukauden aikana 784, joten tämänkin perusteella voidaan todeta maastamuuttomielialan voimakas lisääntyminen katsausneljänneksen aikana.

Poikkeuksellisesti on suosituimpana tiedustelujen kohteena tällä kertaa ollut Canada, jonne suunnitteli muuttoa 347 henkilöä (v. 1966 293). Australia oli nyt toisella sijalla 22 henkilön ajateltuna muuttokohteeena. Yhdysvallat kiinnosti 25, Ruotsi 34, Uusi Seelanti 15, Etelä-Afrikka 11 ja Bolivia 9 henkilöä. Loput tiedusteluista hajaantuivat useiden eri maiden kesken.

Syynä siihen, että tavallista suurempi joukko ihmisiä on tänä talvena suunnitellut siirtolaiseksi lähtöä Euroopen ulkopuolisiin maihin on pidettävä kuluneen talvikauden vaikeaa työllisyystilannetta kotimaassa sekä myös sitä, että Ruotsissakaan, vaikka se edelleenkin on suomalaisten tärkein muuttokohde, ei tänä talvena ole ollut työtilaisuuksia yhtä paljon tarjolla kuin aiemmin.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Uudet tuulet puhaltavat keittiössä

Kevät saa kaikkien mielet kaipaamaan uutta puhdasta ja piristävää. Mikä olisi perheen emännän mielen piristykseksi parempi ratkaisu kuin keittiön maalaaminen? Mutta mitkä värit?

Kun keittiön katto ja seinät kevätauringon paljastavassa valossa näyttävät tummuneilta ja maalauksen hetki on käsillä, tuntuu meistä itsestään selvältä valita näihin suuriin taustapintoihin vaaleita värisävyjä. Tiedämmehän kokemuksesta, että suuret vaaleat taustapinnat antavat keittiöömme valoisuuden, tilavuuden ja puhtauden tuntua — juuri sitä mitä haluammekin.

Mitä väriä tuomme keittiöömme, se riippuu ennen kaikkea meistä itsestämme. Monellahan meistä on oma mielivärinsä, jonka parissa tunnemme viihtyvämme. Tällöin on valinta helppoa — suunnittelemme itsellemme keltaisen keittiön, sinisen keittiön tai vihertävän keittiön. Mikään ei estä meitä maalaamasta keittiötämme vaaleanharmaaksi tai valkoiseksi, tai rakentamasta suunnitelmamme aina onnistuvalla valkoisen ja värillisen yhdistelmälle.

Mutta eikö keittiöstämme näin yksinkertaisen värienvalinnan takia uhkaa tulla yksitoikkoinen? Eikö meidän sittenkin pitäisi tuoda sinne useampia värejä?

Vaikka meillä keittiömättä onkin kaikilla oma yksilöllinen makumme ja erilainen värien kestokyky, on kuitenkin varmaa, että jokainen meistä ajan mittaan väsyy joutuessaan työskentelemään kovin monierkaisessa ympäristössä. Näin varsinkin keittiössä, jossa tilaakin on useimmiten melko vähän. Lisäksi on syytä muistaa, että valkoiset lietemme, jääkaappimme ja keittiökalusteiden valkoinen runko lisäävät ja rikastavat nekin keittiön värikkyyttä. Nykyaikaiset keittovälineet, iloiset padat ja pannut — verhot ja riepumatot — antavat nekin väriä ja vaihtelua keittiökuvaamme.

Vaikka luopuisimmekin käyttämästä monia värejä kiinteässä keittiön sisustuksessa, voimme saada sinne haluamaamme vaihtelua yhtäkin väriä käyttäen. Tarkoitamme tällä värikartassa lähekkäin sijaitsevia sukulaisvärejä tai saman värin voimakkaampia tai laimeampia asteita. Niiden avulla voimme luoda hyvinkin vaihtelevia ja rytmikkäitä keittiönsisustuksia tarvitsematta pelätä epäonnistumista.

Voimme esimerkiksi valita yläkaappien oviin — jotka useimmiten muodostavat keittiön näkyvimmän yhtenäisen väripinnan eivätkä sellaisena kernaasti siedä kovin voimakasta värinkäyttöä — jotakin valitsemamme värisävyn vaaleata astetta ja toistaa saman värin tummempana alakaapeissa. Tummahko alaosa on myös likaantumisen kannalta käytännöllinen ratkaisu. Kolmanenkaan eri tummuusasteen käyttö ei vielä tee keittiökuvaamme levottomaksi. Aina on kuitenkin syytä muistaa, että voimakkaat värialueet ovat kuin piristäjiä, rytmiä luovia pintoja, joita on viisainta käyttää harkitusti ja säästeliäästi. Mitä laajempi pinta, sitä vaaleampaa — se lieneekin tärkein yleispätevä ohje värienvalinnassa keittiön alueella.

Hyvin paljon kuitenkin riippuu yksilöllisestä maustamme.

Pakastevihanneksista salaatteja

Salaatti piristää ruokapöytää jokaisena vuodenaikana, mutta eritoten juuri nyt, kun talvi on takana päin. Pakastevihanneksista saa muiden höysteiden kera nopeasti maittavan salaatin pääruoan lisäkkeeksi tai vaikkapa sellaisenaan iltapalana tarjottavaksi. Höysteitä löytyy jokaisen kaapista aina yhden salaatin verran. Tässä muutamia ehdotelmia:

ITALIANSALAATTI

1 pkt pakasteherne—porkkanasekoitusta
1 pieni maustekurkku kuutioina, omena kuutioina
1 kkp. suikaleiksi leikattua kinkkua tai suolalihaa
Kastike: majoneesia
Koristeeksi: 1 pkt. pakastetilliä tai persiljaa.

Herne—porkkanasekoitus kiehautetaan 3 min. ajan suolalla maustetussa vedessä. Kaikki ainekset sekoitetaan, kastike kaadetaan päälle ja koristetaan pakastemaustevihanneksilla.

KALASALAATTI

1 pkt pakasteherneitä
1 pkt. kalaa
1 kkp. keit. riisiä
pakastepersiljaa
Kastike: 2 rkl etikkaa, 6 rkl öljyä, ½ tl suolaa, 4 tl tomaattisosetta, 1 tl hienoksi hakattua sipulia

Pakasteherneiden annetaan sulaa huoneen lämmössä noin tunnin ajan, jonka jälkeen ne pannaan kastikeliemeen vetäytymään tunniksi. Muut ainekset lisätään kastikkeeseen, koristetaan pakastepersiljalla.

SEKAVIHANNESSALAATTI

pakastesekavihanneksia
tomaattia
pekoniviipaleita
majoneesia (hiukan kermaa)
suolaa
valkopippuria
sitruunan mehua

Pakastesekavihannekset kiehautetaan noin 5 min. suolalla maustetussa vedessä. Pekoniviipaleet käristetään ruskeiksi ja rapeiksi nopeasti kuumalla pannulla. Tomaatit lohkotaan. Kaikki ainekset sekoitetaan suolalla ja valkopippurilla ja kastike kaadetaan tarjolle vietäessä salaatin pinnalle.

Toronton osastolla vilkasta toimintaa

Toronto. — CSJn Toronton osaston kuukausikokouksessa joka pidettiin huhtikuun 3 pn iltana Don haalilla, liittyi taasen yksi uusi jäsen osastoomme joka olikin ilahduttava seikka, koska joka vuosi menee aina osastomme vanhimpia jäseniä sinne josta ei ole paluuta Kokouksessa esitettiinkin, että meidän tulee laittaa nyt vilkkaana toimintaaikanamme jäsenryntäys uusien jäsenien saamiseksi ja asia jäikin pöydälle lisäsuunnitelmia varten.

Kokouksessa annetuista raporteista ilmeni, että yhteistoimintaa toisten suomalaisten seurojen ja yhdistysten kanssa ei voitu vielä lopullisesti raporteerata, mutta meidän edustajamme olivat kyllä yrittäneet saada yhteyttä heidän keskuselimiinsä, vaan tähän mennessä ei tiedetä onko siitä ollut mitään keskusteluja eri yhdistyksien kokouksissa, meidän valittu toimikuntamme lupasi sitten aikanaan antaa täydellisen raportin kun he itsekin saa täydelliset tiedot.

Osastomme kokous velvoitti tämän raportin yhteydessä antamaan julkisen kiitoksen St. Catharinesin urheiluseura Starille sen lahjoittamista näyttämövälineistä, jossa oli mm. arvokas hyvä Ainopuku, peruukeja y.m. joten naapurijärjestömme Starin jäsenet ottakaa vastaan tuhannet kiitokset osastoltamme.

Kokouksessa keskusteltiin alkavasta Vapauden ja Liekin levitysryntäyksestä ja kehoitettiin jokaista osaston jäsentä hankkimaan yhden tilauksen jos tässä onnistuisi puoletkin osastomme jäsenistä, niin meille määrätty osuutemme tulisi moninkertaistetuksi. Jokainen siis tekemään parhaansa Vapauden ja Liekin levityksen hyväksi.

Suurjuhlapaikastamme Tarmolasta kuultiin, että se on ainakin tähän asti säilynyt hyvässä kunnossa, pahaa ei oltu tehty juuri nimeksikään ja aurinko oli jo kuivannut mäenkin kuivaksi, mutta talkoisiin ei voida vielä mennä kun on Don haalilla vielä toiminta vilkkaimmillaan. Johtokunta tulee harkitsemaan asiaa ja talkoot kutsutaan heti kun se on mahdollista.

Kokin ja isännän toimet on Tarmolaan julistettu avoimeksi ja hakijoiden tulisi esittää hakemuksensa palkkavaatimuksineen osaston johtokunnalle viimeistään tämän kuun loppuun mennessä. Myöskin Don haalin vahtimestarin paikka on avoinna jossa palkkaetuihin kuuluu neljän huoneen asunto sähköineen ja lämmityksineen. Tiedustelut ja hakemukset tulisi lähettää ensitilassa johtokunnalle, 957 Broadview Ave. Toronto 6, Ont.

Kokouksessa annetuista eri raporteista ilmeni, että toiminta on ollut hyvin vilkasta, näytelmiä on esitetty ja silloin kun tämä kirjoitus on lehdessä, kaksi kokoillan näytelmää ja kolme yksinäytöksistä näytelmää on tämän kevättoimintakauden aikana esitetty ja vielä on tulossa yksi kokoillan näytelmä joka sitten esitetään toukokuun alussa ja kesällä Suurjuhlissamme. Finlandia kuoro on Paul Hietalan johdolla noussut ja kasvanut suuremmaksi kuin se on ollut kymmeneen vuoteen ollen mukana lähes 50 laulajaa, mutta näistä pitäisi kirjoittaa toisten kirjeenvaihtajien joten jääköön siitä kirjoittaminen tähän.

Ennen Tarmolaan siirtymistä on Don haalilla vielä suurimpia tilaisuuksia: Yrityksen vuosijuhla ensi sunnuntaina ja Toimen naisten "Rummage" myyjäiset joista tulette näkemään maksullisista ilmoituksista lähemmin.

Lopuksi toivotan kaikille Vapauden lukijoille nopeasti lähestyvää hauskaa kesää. — Raportteri.

Pariisin muodista

Jännittävin oli tieto, että hameen helmat pysyvät edelleen polvien yläpuolella. Diorin Marc Bohanin mukaan ensi talvena on jälleen aika laskea hameen helmaa ja takeissa ne ovat jo nyt laskeutumassa. Edelleen on saatu sellainen perustieto, että vartaloa myötäilevät mallit ovat yleinen linja. Väljät linjat korvataan uusissa malleissa joko uudella leikkauksella tai sitten vyöllä.

Tietenkin muotisuunnittelijoilla on yksi yhteinen punainen lankansa, jolla he kukin omalla tavallaan pyrkivät saamaan tarkoituksensa esille. Nyt on tavoitteena sellainen vaikutelma, että nainen on pukunsa alla täysin alaston. Ja sehän on totuuskin.

Vielä lienee syytä kertoa hieman sukistakin. Niissä on paljon mukana kuvioituja malleja ja värivalikoima on nyt kirjavampi kuin koskaan. Tarkoituksena nimittäin on, että sukat valitaan saman värin mukaan kuin pukukin ja puvuissa on toki mukana monenlaista väriä. Ohuet mustat sukat ovat kuitenkin tuollainen ylivoimaisesti enimmin käytetty sukkamalli. Mutta se vaatii pitäjänsä ylle jotakin muutakin mustaa, jos ei muuta niin ainakin mustat alusvaatteet.

Picassokin on toki suunnitellut pukuja, mutta ilmeisesti niistä ei tullutkaan mitään sensaatiota, vaikka niin uumoiltiinkin. Jotakin sellaista, että hiha olisi muuttunut lahkeeksi ja lahkeet hihoiksi. Eihän Picasso ole koskaan onnistunut pitämään ruumiinosia niiden omilla paikoillaan.

Suuri lääkärikirja
1253 sivua — 962 kuvaa — 18 väriliitettä
55 laajaa artikkelia — 47 pätevää kirjoittajaa
HINTA SID. $12.50
Toimituskunta: päätoimittaja professori Niilo Saksela
sisätautien erikoislääkäri Elli Leikola
Suuri lääkärikirja ilmestyi ensimmäisen kerran 1955. Siitä tuli nopeasti menestysteos, Suomen suosituin lääkärikirja. Tämä suurteos on tähän mennessä julkaistuista lääkärikirjoista laajin ja täydellisin. Se on suomalaisten erikoislääkärien ja asiantuntijain yhteistyö — yleistajuinen kokonaiskatsaus käytännölliseen lääketieteeseen.
Teoksen viidennessä painoksessa on otettu huomioon alan uusimmat saavutukset. Se on täydellisesti uudistettu, ajanmukaistettu ja laajennettu laitos.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Tehkää Suomi-matkanne
Baltic Steamship Lines
uudella matkustajalaivalla
'Alexandr Pushkin'
Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja
Kulkuvuorot Montrealista:
HUHTIKUUN 28
KESÄKUUN 1
HEINÄKUUN 4
ELOKUUN 18
SYYSKUUN 19
LOKAKUUN 23
Kulkuvuorot Helsingistä:
TOUKOKUUN 17
KESÄKUUN 17
ELOKUUN 1
SYYSKUUN 4
LOKAKUUN 8
Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei ole mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.
Halvin turistiluokan kesäkauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin U.S. $312.00.
Tehkää paikkatilauksenne heti osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

Ruotsin Amerikan Linjan
HUVIMATKA SUOMEEN
uudella
M. S. Kungsholm
loistolaivalla
New Yorkista toukok. 17 p.
Yöjuna Göteborgista Tukholmaan Tukholmasta Helsinkiin s/s Birger-Jarl-laivalla toukok. 26 p. Saapuu Helsinkiin toukok. 27 p.
Turistiluokan hinnat:
New Yorkista Göteborgiin, alkaen U.S. $280
Göteborgista Helsinkiin U.S. $50.00 sisältyen tähän mm. matkat, toisen luokan makuupaikka yöjunassa Göteborgista Tukholmaan, toisen luokan hyttipaikka Tukholmasta Helsinkiin sekä kaikki ateriat.
Matkanjohtajana Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorin johtaja Carl E. Wasellus.
Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
HYVÄÄ RUOKAA
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.